

Fremsat den 20. marts 2013 af indenrigs- og økonomiministeren (Margrethe Vestager)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om frikommuner

(Yderligere forsøgsmuligheder for frikommunerne)

§ 1

I lov om frikommuner, jf. lov nr. 550 af 18. juni 2012, som ændret ved lov nr. 1289 af 19. december 2012 og § 14 i lov nr. 1380 af 23. december 2012, foretages følgende ændringer:

1. I lovens *titel* indsættes efter »frikommuner«: »mv.«
2. I § 1 indsættes som *stk. 2*:
»*Stk. 2.* Forsøg efter §§ 8 og 9 kan uanset *stk. 1* gennemføres frem til den 1. juli 2016.«
3. I § 2 indsættes som *stk. 3*:
»*Stk. 3.* Kommuner, der ikke er frikommuner, jf. *stk. 1*, kan i samarbejde med en eller flere frikommuner udføre forsøg efter § 29 a.«
4. I § 7 c, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »arbejde for«: »offentlige kommunale virksomheder og for«.
5. To steder i § 7 c, *stk. 2*, indsættes efter »som lønnet arbejde i«: »den offentlige kommunale virksomhed eller i«.
6. I § 7 c, *stk. 3*, indsættes efter »om arbejdets art og om«, »hvilken offentlig kommunal virksomhed eller«.
7. Efter § 7 d indsættes før overskriften før § 8:
»§ 7 e. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan i forbindelse med ansættelse med løntilskud efter kapitel 12 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats af personer, som er omfattet af lovens § 2, nr. 2 og 3, træffe beslutning om at udbetale løntilskud i henhold til lovens § 63, *stk. 2*, nr. 1-5, hvis ansættelsen sker i en privat virksomhed, der med frikommunen har indgået en aftale om et antal faste pladser til ansættelse af personer med løntilskud.
Stk. 2. Løntilskuddet i henhold til *stk. 1* administreres og finansieres fuldt ud af frikommunen.

§ 7 f. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan træffe beslutning om at fravige § 2 i lov om seniorjob således, at personer, der opfylder betingelserne i lovens § 1, kan tilbydes ansættelse i seniorjob i private virksomheder.

Stk. 2. Det er frivilligt for den seniorjobberettigede at tage imod tilbud om et seniorjob i en privat virksomhed.

Stk. 3. Ansætter en privat virksomhed en person i seniorjob, modtager virksomheden tilskuddet efter § 15 i lov om seniorjob. Tilskuddet udbetales til virksomheden af frikommunen.

Stk. 4. Hvis den ansatte i seniorjob flytter til en anden kommune, som ikke har iværksat et sådan forsøg efter *stk. 1*, har personen ret til at fortsætte ansættelsen i seniorjob i den private virksomhed. Tilskuddet til virksomheden, jf. *stk. 3*, udbetales af den frikommune, som personen er flyttet fra.«

8. Efter § 9 c indsættes før overskriften før § 10:

»§ 9 d. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan træffe beslutning om, at undervisningen på en folkeskole kan gives på engelsk, jf. dog *stk. 2*, hvis:

- 1) undervisningen i alle fag følger folkeskolelovgivningens krav, herunder de faglige mål,
- 2) eleverne undervises på dansk i et sådant omfang, at de kan aflægge de obligatoriske test og afgangsprøver på dansk, og
- 3) lærerne behersker engelsk på mindst linjefagniveau.

Stk. 2. Der skal undervises på dansk i faget dansk.

Stk. 3. Eleverne på en skole i en frikommune, hvor kommunalbestyrelsen har godkendt forsøg med undervisning på engelsk, skal have mulighed for at vælge folkeskolens almindelige, dansksprogede undervisningstilbud på skolen.

§ 9 e. Børne- og undervisningsministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune kan tilbyde forældre med børn i en daginstitution efter dagtilbudslovens § 19, *stk. 2-4*, køb af kommunalt eller

privat arrangeret pasning i daginstitutionens lokaler ud over den åbningstid i den enkelte daginstitution, som følger af frikommunens forsyningsforpligtelse, jf. dagtilbudslovens § 4. Kommunalt eller privat arrangeret pasning efter 1. pkt. kan dagligt maksimalt udgøre 30 minutter før og 30 minutter efter åbningstiden, og skal placeres i direkte tilknytning til åbningstiden i den enkelte daginstitution, hvor der etableres pasning efter 1. pkt.

Stk. 2. Kommunalt eller privat arrangeret pasning i daginstitutionens lokaler efter stk. 1 er, bortset fra reglerne om tilskud til dagtilbud og forældrenes egenbetaling i dagtilbudslovens kapitel 5 og reglerne om finansiering af administration i dagtilbudslovens § 98, stk. 1, omfattet af de regler, som er gældende for daginstitutioner efter § 19, stk. 2-4, i dagtilbudsloven.

Stk. 3. De enkelte forældre med børn i en daginstitution afholder udgiften til den kommunalt eller privat arrangerede pasning efter stk. 1.

Stk. 4. Godkendelsen efter stk. 1 er blandt andet betinget af, at kommunalbestyrelsen i frikommunen redegør for, hvorledes ordningen tilrettelægges, således at følgende principper overholdes:

- 1) Prisen på tilkøbsydelsen skal afspejle de gennemsnitlige, langsigtede omkostninger ved at producere og levere tilkøbsydelsen.
- 2) Konkurrenceforvridende effekter og krydssubsidiering må ikke forekomme.
- 3) Kommunalbestyrelsen må ikke opnå en økonomisk for tjeneste på tilkøbsydelser eller opkræve en lavere pris, end omkostningerne til produktion og levering af tilkøbsydelserne kan begrunde.
- 4) Tilkøbsydelser er ydelser, som ikke må erstatte de ydelser, borgeren ellers ville være berettiget til efter dagtilbudsloven eller anden lovgivning.«

9. Efter § 11 indsættes:

»§ **11 a.** Erhvervs- og vækstministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune kan tilbyde trådløs internetadgang på udvalgte steder af relevans for turister og andre besøgende i frikommunen.

Stk. 2. Godkendelse efter stk. 1 er bl.a. betinget af, at kommunalbestyrelsen redegør for, hvorledes ordningen tilrettelægges, således at følgende principper overholdes:

- 1) Konkurrenceforvridende effekter skal begrænses.
- 2) Internetadgangen stilles til rådighed gratis eller mod en begrænset brugerbetaling.

§ **11 b.** Erhvervs- og vækstministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune gives adgang til at gennemføre erhvervsudviklingsaktiviteter for iværksættere i en afgrænset periode, herunder at stille lokaler gratis til rådighed. Hermed fraviges § 13, stk. 2, 1. pkt., jf. § 9, stk. 4 og 6, i lov om erhvervsfremme om, at kommunernes erhvervsudviklingsaktiviteter ikke må virke konkurrenceforvridende i forhold til det private erhvervsliv.

§ **11 c.** Erhvervs- og vækstministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune kan stille krav om, at borgere betaler med betalingsinstrumenter i borgerservice. Hermed fraviges § 56 i lov om betalingstjenester og elektroniske penge, § 8, 2. afsnit, i lov om Danmarks Nationalbank og § 4, stk. 1, i møntloven om, at betalingsmodtager er forpligtet til at modtage kontant betaling for så vidt angår modtagelse af kontantbetaling i borgerservice.

Stk. 2. Godkendelse efter stk. 1 er betinget af, at kommunalbestyrelsen i frikommunen stiller alternative betalingsmuligheder til rådighed for borgere, der ikke har adgang til et betalingsinstrument, og at borgerne ikke herved påføres væsentlige meromkostninger.«

10. Efter § 23 indsættes:

»§ **23 a.** Miljøministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune kan undlade at træffe afgørelse om dispensation fra § 3 i naturbeskyttelsesloven, jf. § 65, stk. 3, i naturbeskyttelsesloven, når frikommunen udarbejder en pleje- og udviklingsplan vedrørende et af frikommunen ejet naturområde, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Stk. 2. Miljøministeren kan ved godkendelsen af et frikommuneforsøg efter stk. 1 stille krav til tilblivelsen og indholdet af pleje- og udviklingsplanerne.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke naturområder, der er beliggende inden for et internationalt naturbeskyttelsesområde.«

11. I § 25 ændres »i § 15« til: »i § 15 og § 16«.

12. I § 25 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Ministeren for sundhed og forebyggelse kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter § 15 og § 16 i sundhedsloven kan fraviges i forbindelse med forebyggende sundhedsydelser efter sundhedslovens kapitel 36 til børn og unge i den undervisningspligtige alder.«

13. Efter § 26 indsættes før overskriften før § 27:

»§ **26 a.** Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan stille krav om, at alment praktiserende læger skal videregive oplysninger om henvisninger i henhold til § 140 a, stk. 1, i sundhedsloven om vederlagsfri fysioterapi til frikommunen.

§ **26 b.** En frikommune kan indgå et partnerskab på tværs af sektorer og områder inden for samme sektor om et samlet behandlingsforløb for personer med bopæl i frikommunen, som er i størst risiko for at ende på varig forsørgelse eller blive genindlagt flere gange. Frikommunen tilbyder i den forbindelse en samtale til relevante borgere med henblik på udarbejdelse af en plan for et samlet behandlingsforløb. Samtalen har til formål at understøtte den pågældende frikommunes muligheder for at lave forsøg med nye samarbejdsmodeller med øget fokus på, hvordan tidlig indsats og inddragelse af borgeren kan bidrage til at skabe mere sammenhængende patientforløb.

Stk. 2. Til brug for en frikommunes fastlæggelse af, hvilke af kommunens borgere, som skal tilbydes en samtale om et samlet behandlingsforløb i medfør af stk. 1, videregiver en sundhedsperson de nødvendige oplysninger om borgernes helbredsmæssige forhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger til frikommunen. Tilsvarende kan der til brug for det angivne formål inden for den pågældende frikommune i nødvendigt omfang videregives oplysninger af den nævnte karakter. Frikommunen fastsætter kriterier til fastlæggelse af, hvilke typer af oplysninger, der betragtes som nødvendige. Der skal indhentes samtykke fra den berørte borger i forbindelse med den i stk. 1 nævnte samtale.«

14. Efter § 27 indsættes efter overskriften før § 28:

»§ 27 a. Social- og integrationsministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune kan:

- 1) fastsætte en fast takststruktur til udmåling af kontant tilskud til borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 i lov om social service,
- 2) stille krav om, at alle foreninger og private virksomheder, som varetager arbejdsgiveransvaret efter §§ 95 og 96 i lov om social service skal være kommunalt godkendt, og
- 3) bestemme, at tilskuddet efter §§ 95 og 96 i lov om social service skal overføres til en kommunalt godkendt forening eller privat virksomhed, der herefter er arbejdsgiver for hjælperne.

Stk. 2. Godkendelsen af frikommuneforsøg efter stk. 1 er bl.a. betinget af, at kommunalbestyrelsen redegør for, hvorledes forsøgsordningen tilrettelægges, og at det sikres, at borgeren, hvor arbejdsgiveransvaret varetages af en privat virksomhed eller forening, som minimum har to godkendte leverandører at vælge imellem.

Stk. 3. Godkendelsen efter stk. 1, nr. 2, er desuden betinget af, at private virksomheder eller foreninger, der godkendes som leverandører af borgerstyret personlig assistance, under iagttagelse af ansættelsesretlige regler forpligtes til at ansætte hjælpere, der i dag er ansat direkte hos borgeren og af en nærtstående.

§ 27 b. Social- og integrationsministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune på baggrund af standardiserede forud fastsatte kriterier kan anvende digital sagsbehandling ved imødekomme af ansøgninger om bevilling af midlertidige ydelser efter § 83 i lov om social service.

Stk. 2. Godkendelsen efter stk. 1 er betinget af, at kommunalbestyrelsen redegør for, hvordan den digitale sagsbehandlingsproces tilrettelægges. Det forudsættes:

- 1) at borgere, som ikke kan eller har meget svært ved at benytte digitale medier til at ansøge om hjælp, får den fornødne hjælp til den digitale selvbetjening eller mulighed for at ansøge ad anden vej, og
- 2) at borgere, der ansøger via det digitale ansøgningskema, får mulighed for at angive andre behov end de behov, der på forhånd er defineret i ansøgningskemaet,

og at kommunalbestyrelsen følger op på disse borgeres angivelse heraf i forhold til at sikre en helhedsorienteret vurdering af borgerens behov, jf. § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

§ 27 c. Social- og integrationsministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune, som led i at understøtte det rehabiliterende formål med hjælp efter § 83 og § 86 i lov om social service, kan fravige kravet i samme lovs § 89, stk. 1, om, at ansøgeren skriftligt skal oplyses om, hvilken hjælp der er bevilget samt kravet om, at ansøgeren skal have en ny skriftlig oplysning ved ændringer i hjælpen, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. I forbindelse med en afgørelse om hjælp efter §§ 83 og 86 i lov om social service skal kommunalbestyrelsen i stedet skriftligt beskrive borgerens konkrete udviklingsmål, samt hvordan det sikres, at de opstillede udviklingsmål nås. Løbende tilpasninger i hjælpen, der er nødvendige for at nå borgerens udviklingsmål, kan ske uden fornyet afgørelse. Såfremt udviklingsmålet for borgeren ændrer sig, forudsætter det en ny afgørelse.

Stk. 3. Godkendelsen efter stk. 1 er betinget af, at kommunalbestyrelsen redegør for:

- 1) hvordan borgeren inddrages i fastlæggelsen af egne udviklingsmål
- 2) hvordan og inden for hvilken tidsramme, der følges op på indsatsen, og opfyldelsen af de fastsatte udviklingsmål for borgeren, og
- 3) hvordan det sikres, at borgeren ved en eventuel klage over afgørelsen efter stk. 2 kan få de fornødne oplysninger om mål, indhold og omfang af den hjælp, der er truffet afgørelse om.

§ 27 d. Social- og integrationsministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune som et fast årligt tilskud kan tildele støtte til parykker og brystproteser efter § 112 i lov om social service.

Stk. 2. Godkendelsen efter stk. 1 er betinget af, at kommunalbestyrelsen redegør for, hvorledes forsøgsordningen tilrettelægges, herunder hvordan det årlige tilskud beregnes.

§ 27 e. Social- og integrationsministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i frikommunen kan træffe afgørelse om, at beboere i botilbud til længerevarende ophold, jf. § 108 i lov om social service, skal fraflytte botilbuddet i tilfælde, hvor:

- 1) kommunalbestyrelsen i frikommunen selv har pligt til at yde hjælp til borgeren, jf. § 9, stk. 1 og 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og
- 2) kommunalbestyrelsen i frikommunen selv er driftsherre for det pågældende botilbud.

Stk. 2. En afgørelse om fraflytning efter stk. 1 forudsætter:

- 1) at beboerens behov for pleje og støtte mv. efter service-loven ikke længere varetages mest hensigtsmæssigt i det nuværende botilbud,

- 2) at kommunalbestyrelsen i frikommunen forgæves har forsøgt at motivere borgeren til at flytte til en anden bolig,
- 3) at kommunalbestyrelsen i frikommunen vurderer, at beboeren vil have mere gavn af et andet tilbud, herunder et andet botilbud, jf. §§ 107-108 i lov om social service, en almen plejebolig, jf. almenboliglovens § 105, eller et andet lejemål inden for lokalområdet samt anden hjælp og støtte, jf. lov om social service,
- 4) at en anden borger, som kommunalbestyrelsen i frikommunen har pligt til at yde hjælp, jf. § 9, stk. 1 og 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, står på venteliste til det pågældende botilbud, jf. § 108 i lov om social service,
- 5) at kommunalbestyrelsen i frikommunen anviser beboeren en anden bolig i et andet botilbud, jf. §§ 107-108 i lov om social service, en almen plejebolig, jf. almenboliglovens § 105, eller yder støtte til indflytning i et andet lejemål i lokalområdet,
- 6) at den anden bolig, jf. nr. 5, er egnet til beboerens husstand, hvis beboeren ønsker, at en ægtefælle, samlever eller børn fortsat skal indgå i husstanden,
- 7) at kommunalbestyrelsen i frikommunen tilbyder at afholde beboerens flytteudgifter, herunder udgifter til et eventuelt indskud, depositum og forudbetalt leje i boligen, flytning af møbler og en sådan indretning af boligen, at den svarer til indretningen i det fraflyttede botilbud. Når lejeforholdet om den anviste bolig ophører, tilbagebetaler udlejerens indskuddet med fradrag af foretagen modregning efter reglerne i kapitel 9 i lov om leje af almene boliger til kommunalbestyrelsen, eller depositum og forudbetalt leje med fradrag af foretagen modregning for lejerens forpligtelser overfor udlejer, herunder for eventuelle udgifter til det lejedes kontraktmæssige istandsættelse, og
- 8) at flytningen til anden bolig, jf. nr. 5, ikke medfører øgede boligomkostninger for borgeren i boperioden.

Stk. 3. Social- og integrationsministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i frikommunen kan træffe afgørelse om, at ægtefæller eller samlevere til afdøde personer skal fraflytte den tidligere fælles bolig i et botilbud, jf. § 108 i lov om social service, som frikommunen er driftsherre for. Afgørelse om fraflytning forudsætter:

- 1) at kommunalbestyrelsen i frikommunen forgæves har forsøgt at motivere den pågældende til at flytte,
- 2) at kommunalbestyrelsen i frikommunen vurderer, at den pågældende ikke har behov for det pågældende botilbud, og
- 3) at kommunalbestyrelsen i frikommunen opfylder betingelserne i stk. 2, nr. 4 og 5, nr. 6 for så vidt angår børn, og nr. 7 og 8.

Stk. 4. Det skal fremgå af beboerens boligdokument, at frikommunen kan træffe afgørelse om fraflytning, jf. stk. 1 og 2. Vilkåret skal i forbindelse med visitationen gøres klart over for borgeren og være fremhævet i boligdokumentet til lige med en beskrivelse af kriterier for, hvilke elementer der indgår i vurderingen af, hvornår beboeren ikke længere har

gavn af tilbudet. Kommunalbestyrelsen i frikommunen skal orientere og inddrage en eventuel værge. Kommunalbestyrelsen i frikommunen skal inddrage og orientere pårørende, hvis beboeren ønsker det.

Stk. 5. Opsigelsesvarslet, jf. stk. 1 og 3, er 6 måneder til den første hverdag i en måned, der ikke er dagen før en helldag.

Stk. 6. Afgørelsen efter stk. 1 og 3 skal indeholde:

- 1) begrundelse for, at beboeren ikke længere vurderes at have gavn af botilbudet,
- 2) oplysning om, at kommunalbestyrelsen i frikommunen senest 3 måneder før opsigelsesperiodens udløb, jf. stk. 5, træffer afgørelse om, hvilken anden bolig borgeren visiteres eller anvises til, jf. stk. 3, nr. 3, og
- 3) oplysninger om beslutninger om den konkrete indsats, som iværksættes og formålet hermed, jf. lov om social service § 3, stk. 2, og om indsatsen i og vilkårene for tilbudet.

Stk. 7. Afgørelsen efter stk. 1 og 3 kan påklages til det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Klagen har opsættende virkning. Kommunalbestyrelsens genvurdering skal foreligge inden 4 uger fra sagens modtagelse i frikommunen. En ægtefælle, en pårørende, en værge eller en anden repræsentant for den person, som afgørelsen vedrører, jf. stk. 1 og 3, kan klage over frikommunens afgørelse, når den person, som afgørelsen vedrører, ikke selv er i stand til at klage.«

15. Efter § 29 indsættes i *kapitel 3*:

»§ 29 a. Der kan etableres et fælleskommunalt callcenter, som yder service til personer med bopæl i de kommuner, der deltager i det fælleskommunale callcenter.

Stk. 2. Det fælleskommunale callcenter har til brug for varetagelsen af den i stk. 1 nævnte service adgang til de deltagende kommuners elektroniske dokumenthåndteringssystemer.

Ministeren for by, bolig og landdistrikters område

§ 29 b. Ministeren for by, bolig og landdistrikter kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune efter aftale med almene boligorganisationer kan tilvejebringe lokaler til botilbud efter § 107 i lov om social service i eksisterende afdelinger med familieboliger uden at opfylde kravet i § 163, stk. 2, i lov om almene boliger mv. om at udskille de nævnte lokaler som en selvstændig afdeling.

Stk. 2. Lokalerne nævnt i stk. 1 lejes af frikommunen efter reglerne i lov om leje af erhvervslokaler. Uanset 1. pkt. skal lejen dog mindst svare til balancelejen med tillæg af den ydelsesstøtte, der ville være ydet, hvis lokalerne var udlejet som almene boliger.

Stk. 3. Lejeforholdet ophører senest ved udløbet af forsøgsperioden. Inden udløbet af forsøgsperioden aftaler kommunalbestyrelsen og udlejerens, om beboeren skal have ret til at blive boende som lejer enten på almindelige vilkår, jf. lov om leje af almene boliger, eller efter reglerne om udslus-

ningsboliger i § 63 i lov om almene boliger mv., jf. § 4, stk. 3, i lov om leje af almene boliger. Hvis der ikke opnås enighed mellem frikommunen og udlejeren, skal beboeren flytte, og frikommunen skal tilbyde beboeren et andet botilbud.

§ 29 c. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan træffe afgørelse om, at en lejer af en almen plejebolig ikke har behov for at bo i den pågældende bolig. Kommunalbestyrelsen kan træffe en sådan afgørelse, når kommunalbestyrelsen efter en konkret vurdering har fastslået, at:

- 1) lejerens behov for pleje og støtte ikke længere varetages mest hensigtsmæssigt i den nuværende bolig,
- 2) en efterlevende ægtefælle eller en efterlevende samlever ikke har behov for en plejebolig, eller
- 3) en efterlevende ægtefælle eller en efterlevende samlever, som har behov for en plejebolig, bor i en bolig, der er egnet til to personer.

Stk. 2. Kun lejere, som kommunalbestyrelsen i frikommunen selv har pligt til at yde hjælp, jf. § 9, stk. 1 og 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, er omfattet af stk. 1.

Stk. 3. Klageadgangen i § 58 c i lov om almene boliger mv. finder tilsvarende anvendelse på afgørelser efter stk. 1. Kommunalbestyrelsens genvurdering af sagen, jf. § 66 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, skal foreligge inden 4 uger fra sagens modtagelse i frikommunen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan på grundlag af en afgørelse efter stk. 1 opsigse en lejeaftale om en kommunalt ejet almen plejebolig. Kommunalbestyrelsen kan endvidere på samme grundlag stille krav om, at en almen boligorganisation, en selvejende almen ældreboliginstitution og en region opsigse en lejeaftale om en almen plejebolig beliggende i en frikommune. Kommunalbestyrelsen sender kopi af kravet til lejeren.

Stk. 5. Opsigelsesvarslet ved opsigelse efter stk. 4 er mindst 6 måneder til den første hverdag i en måned, der ikke er dagen før en helligdag.

Stk. 6. Opsigelse efter stk. 4 kan kun ske, når kommunalbestyrelsen samtidig anviser lejeren en anden og passende bolig i lokalområdet. Boligen må ikke have højere lejeniveau end den opsagte bolig. Opsigelse på grundlag af en afgørelse efter stk. 1, nr. 3, kan alene ske i tilfælde, hvor der i den pågældende frikommune er et aktuelt behov for den pågældende boligtype til frikommunens egne borgere, hvor lejeren anvises en plejebolig i samme boligafdeling, og hvor lejeren ikke har behov for de eventuelle særlige hjælpemidler og redskaber, som er installeret i boligen. Kommunalbestyrelsen skal samtidig med opsigelsen efter stk. 4 tilbyde at dække lejerens rimelige og dokumenterede flytteudgifter og at betale forskellen mellem beboerindskuddet eller depositummet og den forudbetalte leje i den anviste bolig og det indskud, der tilbagebetales lejeren i forbindelse med fraflytningen af den opsagte bolig. Når lejeforholdet om den anviste bolig ophører, tilbagebetaler udlejeren indskuddet med fradrag af foretagen modregning efter reglerne i kapitel 9 i lov om leje af almene boliger eller depositummet og den

forudbetalte leje med fradrag af foretagen modregning for lejerens forpligtelser over for udlejeren, herunder eventuelle udgifter til det lejedes kontraktmæssige istandsættelse, til kommunalbestyrelsen. Der skal dog højst ske tilbagebetaling af et beløb, der svarer til det beløb, som kommunalbestyrelsen betalte ved indflytningen. Kommunalbestyrelsen skal endvidere tilbyde at betale lejerens udgifter til indretning af den anviste bolig.

Stk. 7. Lejeforholdet er kun omfattet af opsigelsesretten efter stk. 4, hvis det fremgår af lejeaftalen, at opsigelse kan ske efter denne bestemmelse.

§ 29 d. Ministeren for by, bolig og landdistrikter kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune ved brug af digitale løsninger kan meddele ejere af ejendomme ændringer i ejendommens registrering i Bygnings- og Boligregistret (BBR).

Stk. 2. Hvis kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at ejeren ikke må forventes at kunne modtage den digitalt fremsendte meddelelse, skal kommunalbestyrelsen sikre, at ejeren kan modtage meddelelsen på anden måde end ved brug af digital kommunikation efter stk. 1.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Ministerens for ligestilling og kirkes område

§ 29 e. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan træffe beslutning om at unklade at udarbejde ligestillingsredegørelser til ministeren for ligestilling og kirke, jf. § 5 a i ligestillingsloven, i 2013 og 2015.

Stk. 2. En kommunalbestyrelse, der unklader at udarbejde ligestillingsredegørelser i medfør af stk. 1, skal indsende frikommunens egne eventuelle redegørelser mv. om ligestilling til ministeren for ligestilling og kirke til orientering.

Tværgående forsøg

§ 29 f. Vedkommende minister og økonomi- og indenrigsministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune kan indføre obligatorisk digital selvbetjening på de serviceområder inden for den pågældende ministers område, som frikommunen udvælger.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan fastsætte, at ansøgninger, anmeldelser, indberetninger mv. på serviceområder godkendt efter stk. 1 skal indgives til kommunalbestyrelsen ved anvendelse af den digitale løsning, som frikommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, meddelelser, anmeldelser, indberetninger mv., der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Hvis kommunalbestyrelsen i en frikommune finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at ansøgningen, meddelelsen, anmeldelsen, indberetning mv., kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 2. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en ansøg-

ning, meddelelse, anmeldelse, indberetning mv. omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 3 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, meddelelse, anmeldelse, indberetning mv., der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for frikommunen ved at modtage ansøgningen, meddelelsen, anmeldelsen, indberetningen mv. på anden måde end digitalt.

Stk. 5. En digital ansøgning, meddelelse, anmeldelse, indberetning mv. anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for frikommunen.

§ 29 g. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan træffe afgørelse om, at en person, hvis sygedagpenge ophører i medfør af §§ 24 eller 25 i sygedagpengeloven, eller efter §§ 27 eller 29 i sygedagpengeloven, er berettiget til en kommunal ydelse fra frikommunen i tilfælde, hvor der på grund af alvorlig sygdom er usikkerhed om den pågældendes mulighed for at vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen fastsætter de nærmere betingelser for, hvornår ydelsen kan udbetales. Bevillingen af ydelsen efter stk. 1 administreres og finansieres fuldt ud af frikommunen.

Stk. 3. Udbetalingen af ydelsen udelukker ikke, at personen kan anses for at være omfattet af § 2, nr. 10, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter denne bestemmelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 29 h. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan træffe afgørelse om, at frikommunen i forbindelse med en uddannelsesaftale i henhold til lov om erhvervsuddannelser i særlige tilfælde kan yde tilskud til lønnen under praktik.

Stk. 2. Det er en betingelse for et tilskud efter stk. 1, at personen, som ansættes i henhold til uddannelsesaftalen:

- 1) har gennemført et eller flere grundforløb i henhold til lov om erhvervsuddannelser,
- 2) på grund af særlige forhold har brug for særlig hjælp til at få en elevplads,
- 3) har modtaget kontanthjælp i en sammenhængende periode på mere end 6 måneder efter afsluttet grundforløb,

- 4) ikke har indgået en uddannelsesaftale i henhold til lov om erhvervsuddannelser, og
- 5) er under 25 år ved indgåelsen af uddannelsesaftalen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen fastsætter de nærmere betingelser for, hvornår tilskuddet efter stk. 1 kan bevilges. Bevillingen af tilskuddet efter stk. 1 administreres og finansieres fuldt ud af frikommunen.

Stk. 4. Tilskuddet i henhold til stk. 1 kan højst udgøre et beløb svarende til arbejdsgiverens samlede lønudgifter i forbindelse med elevens ansættelse.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter denne bestemmelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 29 i. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan træffe afgørelse om, at selvstændige iværksættere, som har bopæl i frikommunen, og efter den 1. juli 2013 får tildelt CVR-nummer for at drive egen selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse, kan tilbydes at deltage i et særligt iværksætterforløb af op til 12 ugers varighed. Bevillingen af et iværksætterforløb efter 1. pkt. administreres og finansieres fuldt ud af frikommunen.

Stk. 2. Det er en betingelse for etablering af et iværksætterforløb, at forløbet tilrettelægges individuelt. Kommunalbestyrelsen fastsætter de nærmere betingelser for, hvornår iværksætterforløbene efter stk. 1 kan bevilges.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter denne bestemmelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2013.

Stk. 2. Forsøg efter § 9 d, som indsat ved denne lovs § 1, nr. 8, kan uanset lovens § 1 have virkning til den 1. juli 2016.

Stk. 3. § 27 e, som indsat ved denne lovs § 1, nr. 14, finder alene anvendelse for borgere, der visiteres til et længerevarende botilbud, jf. lov om social service § 108, og deres ægtefæller, samlever eller børn, efter lovens ikrafttræden.

Stk. 4. § 29 c, som indsat ved denne lovs § 1, nr. 15, finder alene anvendelse på lejeaftaler, som indgås efter lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget

1. Indledning

Frikommuneforsøget blev igangsat den 1. januar 2012 som led i udmøntningen af regeringsgrundlaget »Et Danmark, der står sammen« fra oktober 2011. Det fremgår bl.a. af afsnittet »Ny styring af den offentlige sektor«, at regeringen vil etablere flere forsøg med frikommuner mv.

Frikommuneforsøget skal således bl.a. ses i lyset af regeringens ønske om i samarbejde med kommuner og regioner at iværksætte en reform af den offentlige sektor med fokus på tillid, ledelse, faglighed og afbureaukratisering. Ønsket med reformen er bl.a. at forbedre kvaliteten af de offentlige ydelser og at frigøre ressourcer til bedre service for borgerne. Det skal bl.a. ske ved, at den offentlige opgaveløsning i højere grad orienteres mod resultater og i mindre grad mod proceskrav. Frikommuneforsøget forventes at spille en væsentlig rolle i regeringens reformovervejelser.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger til frikommuneloven (lovforslag nr. L 168 af 25. april 2012) og lov om ændring af frikommuneloven og lov om naturbeskyttelse (lovforslag nr. L 60 af 14. november 2012).

2. Lovforslagets indhold

Frikommuneforsøget blev igangsat den 1. januar 2012 på baggrund af gældende forsøgshjemler. Fra den 1. juli 2012 har frikommuneloven (lov nr. 550 af 18. juni 2012) og lov om ændring af lov om frikommuner og lov om naturbeskyttelse (lov nr. 1289 af 19. december 2012) bl.a. givet hjemmel til yderligere frikommuneforsøg på en række forskellige områder på baggrund af ansøgninger fra de ni udvalgte frikommuner.

Formålet med lovforslaget er at give kommunalbestyrelserne i de ni udvalgte frikommuner yderligere muligheder for at udføre forsøg som led i frikommuneforsøget ved at etablere nye hjemler til forsøg i lov om frikommuner.

De i lovforslaget indeholdte hjemler til yderligere forsøg i frikommunerne er baseret på ansøgninger indsendt af kommunalbestyrelserne i frikommunerne. Ansøgningerne fra frikommunerne hidrører navnlig fra frikommuneforsøgets 4. ansøgningsrunde, som havde frist den 1. november 2012. Herudover imødekommes desuden enkelte ansøgninger fra tidligere ansøgningsrunder.

Herudover indeholder lovforslaget hjemler til udmøntning af ansøgninger fra de samarbejder med frikommunerne, som regeringen tog initiativ til at etablere i foråret 2012.

Regeringen etablerede samarbejderne med henblik på udvikling og evaluering af flere tværgående frikommuneforsøg på centrale kommunale velfærdsområder.

Samarbejderne fokuserede på følgende seks udvalgte forsøgstemaer:

- Digitalisering
- En mere sammenhængende og effektiv sundheds- og forebyggelsesindsats
- Kommunerne og vækst dagsordenen

- Nye løsninger i folkeskolen
- Nytænkning af den aktive beskæftigelsesindsats
- Øget inddragelse af civilsamfund

Arbejdet med de seks udvalgte forsøgstemaer har taget udgangspunkt i frikommunernes idéer og forslag inden for de enkelte områder, ligesom der også fra de deltagende ministeriers side har været mulighed for at drøfte mulige forsøgsområder med frikommunerne.

Samarbejderne var forankret i de ministerier, som de udvalgte temaer hørte under. Udover relevante ministerier deltog også repræsentanter fra de frikommuner, der ønskede at deltage. Herudover blev andre interessenter også inddraget i arbejdet i enkelte af samarbejderne.

3. Gældende ret

Den gældende frikommunelov (lov nr. 550 af 18. juni 2012) blev vedtaget af Folketinget den 12. juni 2012 og trådte i kraft den 1. juli 2012. Loven blev ændret ved lov om ændring af lov om frikommuner (lov nr. 1289 af 19. december 2012).

Frikommuneloven indeholder de overordnede retlige rammer for frikommuneforsøget, herunder bl.a. de overordnede formål, de udpegede frikommuner, forsøgets varighed, og en bemyndigelse til økonomi- og indenrigsministeren til at fastsætte nærmere regler om offentliggørelse og evaluering af forsøg, der gennemføres i frikommuner efter lov om frikommuner og anden lovgivning. Denne bemyndigelse er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 688 af 25. juni 2012 om offentliggørelse og forsøg i frikommuner.

Loven giver endvidere frikommunerne særlige muligheder for at udføre forsøg inden for en række områder.

Ved lov om ændring af lov om frikommuner og lov om naturbeskyttelse blev der etableret yderligere muligheder for, at frikommunerne kunne udføre forsøg på en række forskellige områder.

4. Forslaget

Forslaget indeholder hjemmel til i alt 27 nye forsøg, som ikke kan imødekommes efter nugældende forsøgshjemler:

- Forsøg med friere rammer for frivilligt og ulønnet arbejde ved offentlige kommunale virksomheder for dagpenge- og efterlønmodtagere uden fradrag i offentlig ydelse
- Forsøg med graduering af løntilskud ved ansættelse i private virksomheder
- Forsøg med etablering af seniorjob i private virksomheder
- Forsøg med flere engelsksprogede fag i folkeskolen
- Forsøg med udvidelse af åbningstiderne i daginstitutioner ved merkøb
- Forsøg med etablering af gratis trådløs internetadgang på udvalgte lokaliteter
- Forsøg med at stille ledige kommunale lokaler til rådighed for iværksættere
- Forsøg med afskaffelse af kontantkasser i borgerservice

- Forsøg med fremrykning af obligatorisk digital selvbetjening
- Forsøg med fritagelse for myndighedsbehandling i dispensationssager om tilstandsændringer i områder omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven
- Forsøg med dispensation fra kravet om adskillelse mellem botilbud og boligafdeling ved tilvejebringelse af lokaler til botilbud efter § 107 i lov om social service
- Forsøg med mulighed for flytning af enker/enkemænd i ægteparplejeboliger til plejeboliger for enlige
- Forsøg med obligatorisk digital selvbetjening efter lov om bygnings- og boligregistrering
- Forsøg med fritagelse for udarbejdelse og indsendelse af ligestillingsredegørelse hvert andet år
- Forsøg med fritagelse for informeret samtykke til forebyggende sundhedsundersøgelser til børn og unge
- Forsøg med kommunal inddragelse ved lægelig henvisning til vederlagsfri fysioterapi
- Forsøg med etablering af partnerskabsprojekt i sundhedssektoren med fokus på tidlig indsats og inddragelse af udsatte borgere i sammenhængende patientforløb
- Forsøg med ændret administration af borgerstyret personlig assistance
- Forsøg med digital sagsbehandling af sager om ydelser efter § 83 i serviceloven
- Forsøg med beskrivelse af udviklingsmål i stedet for konkret beskrivelse af bevilligede ydelse efter § 83 og § 86 i lov om social service
- Forsøg med mulighed for flytning af borgere i botilbud, hvor behovet for den tilbudte pleje ikke længere er til stede
- Forsøg med fast tilskudsbeløb til brystproteser i stedet for konkret vurdering
- Forsøg med fast tilskudsbeløb til parykker i stedet for konkret vurdering
- Forsøg med service via fælleskommunale callcentre
- Forsøg med forlængende forsørgelsesydelse efter ophør af sygedagpenge
- Forsøg med kommunalt finansieret lønudgift for visse unge i praktik som led i en uddannelsesaftale
- Forsøg med individuelt iværksætterforløb af op til 12 ugers varighed for nye iværksættere, der har oprettet egen virksomhed

Hovedparten af forslagens hjemler til nye forsøg i frikommunerne forudsætter, at den relevante ressortminister godkender frikommuneforsøg, der falder inden for de pågældende hjemlers rammer, inden forsøg kan iværksættes. Som efter den gældende lov vil kommunalbestyrelsen i den enkelte frikommune i et møde ligeledes skulle træffe beslutning om at ansøge om at udføre et forsøg.

De konkrete godkendelser vil som udgangspunkt blive givet på baggrund af de indsendte ansøgninger. Der kan dog undtagelsesvis være behov for at indhente yderligere oplysninger mv. ved frikommunen, forinden en godkendelse kan udstedes. Frikommunerne vil i disse tilfælde blive kontaktet direkte af det relevante ressortministerium.

En række af forslagens hjemler til forsøg indeholder ikke krav om forudgående godkendelse af en ansøgning om forsøg af den relevante ressortminister. Med disse hjemler vil kommunalbestyrelserne i frikommunerne således umiddelbart i et møde kunne træffe beslutning om at udføre forsøg inden for den givne forsøgsbestemmelses anvendelsesområde.

Som det fremgår, kan kommunalbestyrelsen i en frikommune ikke delegere beslutningen om at ansøge om et forsøg eller udføre et forsøg til f.eks. et stående udvalg eller forvaltningen.

Vedtages lovforslaget, vil de nye forsøgshjemler – i overensstemmelse med frikommunelovens almindelige principper – kunne udnyttes af alle frikommuner og ikke kun af den eller de frikommuner, som har indsendt ansøgningen, som danner baggrund for etablering af hjemlen.

5. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Den foreslåede § 29 e fritager ikke frikommuner for den almindelige forpligtelse til at arbejde med ligestilling i al planlægning og forvaltning. Forslaget forventes derfor ikke at have direkte ligestillingskonsekvenser for borgerne.

Formålet med kommunernes ligestillingsredegørelser er at give borgere, organisationer og politikere indblik i ligestillingssituationen i kommunen og i kommunalbestyrelsens indsats for at fremme ligestilling mellem kvinder og mænd. Forslaget kan derfor have indirekte ligestillingsmæssige konsekvenser, idet manglende ligestillingsredegørelser kan besværliggøre adgangen til viden om ligestilling i kommunen. Endvidere får forslaget indirekte konsekvenser for den udveksling af viden og ideer mellem kommuner, som ligestillingsredegørelserne giver anledning til.

Da de ligestillingsmæssige konsekvenser alene har indirekte karakter, forventes ligestillingskonsekvenserne af forslaget at være af et mindre omfang. Konsekvenserne er desuden begrænset, idet frikommuner, der benytter adgangen til at undlade at indsende ligestillingsredegørelser, i stedet skal indsende kommunens egne redegørelser mv. om personaleforhold og arbejde med ligestilling til ministeren for ligestilling og kirke til orientering.

6. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vil ikke i sig selv have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige, idet der er tale om frivillige forsøgsmuligheder.

Vælger en kommune at udnytte de forsøgsmuligheder, som forslaget giver mulighed for, vil der kunne være økonomiske og administrative konsekvenser forbundet hermed for kommunen.

Idet lovforslaget bl.a. har til formål at hjemle forsøg, der understøtter en bedre ressourceudnyttelse og mere effektiv opgaveløsning i kommunerne, antages lovforslaget ikke i væsentligt omfang at indebære negative økonomiske konsekvenser for kommunerne. Eventuelle omkostninger som følge af forsøg afholdes af den enkelte frikommune.

Vedrørende forsøg med seniorjob i private virksomheder, jf. den foreslåede § 7 f, bemærkes hertil særligt med betydelig usikkerhed, at forslaget vil betyde, at ca. 100 helårspersoner ansættes i et seniorjob i den private sektor i 2013 og ca. 150 helårspersoner i årene 2014 og 2015.

Det direkte statslige tilskud til kommunen udgør ca. 132.000 kr. pr. helårsperson i seniorjob og de resterende kommunale udgifter udgør ca. 220.000 kr. pr. helårsperson, som kommunerne kompenseres for gennem bloktilskuddet.

Det direkte tilskud udbetales til virksomheden af frikommunen. I 2013 vil skønsmæssigt ca. 13 mio. kr. således udbetales til virksomhederne af frikommunen. I årene 2014 og 2015 vil ca. 20 mio. kr. udbetales til virksomhederne af frikommunen.

Seniorjob i private virksomheder indregnes i den kommunale kompensation på samme måde som kommunale seniorjob, hvormed de enkelte kommuner får samme kompensation over bloktilskuddet – uanset om de er private eller kommunale.

Forslaget er udgiftsneutralt for staten og de 89 kommuner, der ikke er frikommuner.

7. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet beror på, i hvilket omfang frikommunerne gør brug af lovforslagets muligheder for forsøg.

De i lovforslaget indeholdte forsøgsbestemmelser skønnes at kunne indebære begrænsede konsekvenser for erhvervslivet. F.eks. vil de foreslåede forsøgsbestemmelser om løntilskud og friere rammer for frivilligt arbejde medføre begrænsede administrative konsekvenser for a-kasserne.

8. Lovforslagets administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslagets administrative konsekvenser for borgerne beror på, i hvilket omfang frikommunerne gør brug af lovforslagets muligheder for forsøg.

De i lovforslaget indeholdte forsøgsbestemmelser skønnes at kunne indebære begrænsede administrative konsekvenser for borgerne. F.eks. antages forsøget med fravigelse af kravet om informeret samtykke ved forebyggende sundhedsydelse til børn og unge at indebære en administrativ lettelse.

9. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslagets miljømæssige konsekvenser beror på, i hvilket omfang frikommunerne gør brug af lovforslagets muligheder for forsøg.

10. Forholdet til EU-retten

Det er vurderingen, at lovforslaget indebærer statsstøtte i forhold til Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde artikel 107, og derfor skal administreres i overensstemmelse hermed.

Udgangspunktet er, at dette vil ske med henvisning til enten Kommissionens forordning nr. 800/2008 af 6. august 2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Gruffritagelsesforordningen) eller Kommissionens forordning nr. 1998/2006 af 15. december 2006 om anvendelsen af traktatens artikel 87 og 88 på de minimis-støtte.

Af Kommissionens forordning nr. 800/2008 af 6. august 2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Gruffritagelsesforordningen) følger bl.a.:

- at støtte til dårligt stillede og handicappede arbejdstagere efter artikel 40 er forenelig med statsstøttereglerne forudsat at de nærmere indeholdte betingelser i nærværende artikel er opfyldt
- at støtteintensiteten ikke må overstige 50 % af de støtteberettigede omkostninger

Af Kommissionens forordning nr. 1998/2006 af 15. december 2006 om anvendelsen af traktatens artikel 87 og 88 på de minimis-støtte følger bl.a.:

- at den samlede de minimis-støtte til en enkelt virksomhed ikke må overstige 200.000 EUR over en periode på tre regnskabsår, for at sikre at støtteloftet på de 200.000 Euro overholdes
- at der bl.a. ikke kan ydes støtte til kriseramte virksomheder.
- at støtten skal angives som bruttobeløb, og hvis støtten ydes som andet end tilskud, skal støttebeløbet være omregnet til støttens bruttosubventionsækvivalent
- at i det omfang, der ydes de minimis støtte til en virksomhed, gives der virksomheden skriftlig meddelelse om det potentielle støttebeløb (udtrykt i bruttosubventionsækvivalent) og støttens karakter af de minimis-støtte med udtrykkelig henvisning til denne forordning og angivelse af dens titel og referencen til Den Europæiske Unions Tidende.
- at inden støtten ydes, indhentes der en erklæring fra virksomheden om al anden de minimis-støtte, som denne har modtaget i det indeværende og de to foregående regnskabsår.
- at de minimis-støtten først ydes, når det er kontrolleret, at støtten ikke medfører, at det samlede de minimis-støttebeløb, som virksomheden har modtaget i Danmark i en periode, der omfatter det indeværende og de to foregående regnskabsår, kommer til at overskride det loft, der er fastsat.
- at alle oplysninger om de minimis støtten samles og registreres. Registret skal omfatte alle de oplysninger, der er nødvendige for, at det kan fastslås, at betingelserne for at yde de minimis støtten er opfyldt.

Støtte, der overholder gruppefritagelsesforordningen eller de minimis-reglerne, betragtes således ikke som statsstøtte.

Statsstøttesekretariatet står til rådighed for konkret rådgivning i forbindelse med overholdelsen af statsstøttereglerne.

De foreslåede § 29 d og § 29 f indeholder ikke direkte EU-retlige aspekter. Det vurderes dog, at bestemmelsen er i overensstemmelse med EU-Kommissionens handlingsplan

for e-forvaltning fra december 2010. Handlingsplanen har blandt andet fokus på borgernes og virksomhedernes styrkede muligheder for at anvende elektroniske forvaltningstjenester, ligesom handlingsplanen blandt andet søger at øge effektiviteten i offentlige forvaltninger.

Særligt for så vidt angår den foreslåede § 26 b bemærkes, at det følger af artikel 8, stk. 1, i direktiv 95/46/EF om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (persondatadirektivet), at medlemsstaterne forbyder behandling af personoplysninger om bl.a. helbredsforhold. Af artikel 8, stk. 2, litra e, følger det bl.a., at stk. 1 ikke finder anvendelse, hvis behandlingen vedrører oplysninger, som er nødvendig for, at retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares.

Det følger endvidere af § 7, stk. 1, i lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer (persondataloven), at der ikke må behandles oplysninger om bl.a. helbredsmæssige forhold. Af lovens § 7, stk. 2, nr. 4, følger det, at bestemmelsen i stk. 1 ikke finder anvendelse, hvis behandlingen er nødvendig for, at et retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares.

Med den foreslåede bestemmelse tilvejebringes et grundlag for, at borgere i de omhandlede kommuner får adgang til et samlet behandlingsforløb, som nævnt i lovforslagets § 26 b, stk. 1, og udveksling af personoplysninger kan i den forbindelse ske i nødvendig omfang.

Det er ligeledes regeringens opfattelse, at lovforslaget ligger inden for rammerne af de almindelige krav til databehandling, herunder krav om saglighed, formålsbestemthed og proportionalitet, i persondatalovens § 5. Det bemærkes i den forbindelse, at sundhedspersonerne alene videregiver de nødvendige og relevante helbredsoplysninger med det ene formål at udvælge de borgere med bopæl i kommunen, som bør tilbydes en samtale om tilrettelæggelse af et samlet behandlingsforløb med det formål at understøtte borgerens adgang til at blive behandlet i ét samlet og proaktivt sundhedsvæsen. Tilsvarende gælder for den behandling af oplysninger, der foretages inden for den pågældende frikommune.

Der er således i den sammenhæng tale om en nødvendig videregivelse af de typer af helbredsoplysninger, der opfylder en række kriterier, som på forhånd er opstillet af frikommunen, ligesom hensigten med ordningen med andre ord er at hjælpe borgere, som ellers erfaringsmæssigt vil være i større risiko for ikke at modtage relevant sundhedsfaglig behandling. Denne form for videregivelse, som alene foretages til brug for førelsen af et afgrænset og til formålet oprettet register (et såkaldt "datawarehouse"), er nødvendig for, at frikommunen kan foretage en så korrekt udvælgelse af relevante borgere som muligt. Der vil med andre ord langt fra være tale om, at alle borgeres helbredsoplysninger videregives til frikommunen. Det skal samtidig understreges, at der alene tildeles brugerautorisation til dette datawarehouse til et meget begrænset antal medarbejdere i frikommunen, og at disse medarbejdere alene vil få adgang til en begrænset mængde data om de udvalgte borgere, som indkaldes til samtale.

Det vurderes på den baggrund, at der ikke kan rejses tvivl om forslagens forenelighed med EU-retten.

Den foreslåede § 27 d vil endvidere potentielt kunne have EU-retlige konsekvenser, såfremt den ved bestemmelsen givne mulighed for et fast årligt tilskud til parykker og brystproteser, får karakter af en kontantydelse, der udbetales uden form for kontrol med, om ydelsen anvendes til det givne formål. Det kan dermed ikke udelukkes, at ydelsen vil kunne betragtes som en eksportabel kontantydelse i EU-rettens forstand, når det helt er overladt til modtageren at råde over beløbet uden nogen form dokumentation af, at beløbet anvendes til formålet.

En kontant ydelse kan efter EU-retten betragtes som en naturalydelse, selvom den udbetales som et kontant beløb, såfremt den er beregnet til levering af et bestemt produkt, og modtageren skal kunne dokumentere, at det kontante beløb er anvendt til dette produkt.

I EU-retten om koordinering af social sikring, jf. EF-forordning 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger, sondres der mellem naturalydelser og kontantydelse. Kontantydelse kan eksporteres og udbetales efter lovgivningen i det land, hvor personen er social sikret, mens naturalydelserne ydes på bopæls-/opholdsstedet efter lovgivningen dér, men med refusion fra det land, hvor personen er social sikret.

11. Udkast til lovforslag har været i høring ved følgende organisationer, myndigheder mv.

3F - Fagligt Fælles Forbund Advokatrådet, Advokatsamfundet, AK Samvirke, Akademikernes Centralorganisation, Akademisk Arkitektforening, Alzheimerforeningen, Ankestyrelsen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsløshedskassen for Selvstændige (ASE), Arkitektskolen i Århus, Beskæftigelsesrådet, BDO, Boligselskabernes Landsforening, Bornholms Regionskontor, BOSAM, BUPL, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet, Bygningsstyrelsen, Børne- og Kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Centralorganisationen af industriansatte i Danmark (CO-industri), Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Dag- og Højskoleforeningen, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Lejerforeninger, Danmarks Lærerforening, Danmarks Miljøundersøgelser (DMU), Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Privatskoleforening, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blinde Samfund, Dansk Byggeri, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk ErhvervsFremme, Dansk Friskoleforening, Dansk Handicap Idræts-Forbund, Dansk IT, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Metal, Dansk Psykologforening, Dansk Selskab for Folkesundhed, Dansk Selskab for Patientsikkerhed, Dansk Skovforening, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Standard, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Taxi Råd, Dansk Transport og Logistik, Dansk Ungdoms Fællesråd, Dansk Vandrelaug, Danske Advokater, Danske Erhvervsskoler - Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler - Lederne, Danske Fysioterapeuter, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Handicaporganisationer, Danske Patienter, Danske Re-

gioner, Danske Skoleelever, Danske Udlejere, Danske Ældreråd, Datatilsynet, De Samvirkende Invalideorganisationer, De Samvirkende Menighedsplejer, Den danske Europabevægelse, Den Danske Dommerforening, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, DI - Organisation for Erhvervslivet, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, DS Håndværk og Industri, Efterskoleforeningen, Ejendomsforeningen Danmark, Erhvervslejernes Landsorganisation, Erhvervsskolelederne i Danmark, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker, Feriehusudlejernes Brancheforening, Finanstilsynet, FOA Fag og Arbejde, Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen af miljø-, plan- og naturmedarbejdere i kommunerne (EnviNa), Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Statsforvaltningsdirektører, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen FAR, Foreningen til Fremskaffelse af Boliger for Ældre og Enlige, Forsikring og Pension, Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste, Forældrenes Landsforening (FOLA), Fredensborg Kommune, Fredericia Kommune, Frie Skolers Lærerforening, Fritid og Samfund, Fritidshusejernes Landsforening, FSR - Danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Gentofte Kommune, Gentofte Kommunalforening, Gladsaxe Kommune, Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Gymnasieskolernes Rektorforening, Handelsskolernes Lærerforening, HK Handel, HK Kommunal, Husleje- og Beboerklagenævnsforeningen, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, IT-Branchen, Jobrådgivernes Brancheforening, KL, KMD, Kombit, Kommu-

nale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Konkurrencerådet, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kulturarvsstyrelsen, Kunstakademiets Arkitektskole, Kvinderådet, Kyst, Land & Fjord, Kystdirektoratet, Landbrug og Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af 10. klasseskoler i Danmark, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsforeningen af Fleks- og skånejobbere, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere, Landsforeningen for forældre i folkekolen (Skole og Forældre), Landsorganisationen i Danmark (LO), Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Lejernes Landsorganisation i Danmark, LEV, Liberalt Oplysnings Forbund, Lilleskolerne - en sammenslutning af frie grundskoler, Lægeforeningen, Nationalbanken, Natur- og miljøklagenævnet, Natur og Ungdom, NETOP - Netværk for Oplysning, Odense Kommune, Ods herred Kommune, Offentlig Ansattes Organisationer, Oplysningsforbundenes Fællesråd, Parcelhusejernes Landsforening, PLO, Praktiserende Landinspektørers Forening, Pårørendegruppen for svage ældre, Realdania, Rigsrevisionen, Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for de Gymnasiale Uddannelser, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for frivilligt socialt arbejde, Rådet for socialt udsatte, Selveje Danmark, Skole og Samfund, Skolelederforeningen, SIND, Socialpædagogernes Landsforbund, TI-Teleindustrien, Uddannelsesforbundet, Ungdommens Uddannelsesvejledning (Lederforsamlingen for Ungdommens Uddannelsesvejledning), Ungdomsringen, Ungdomsskolernes Udviklingscenter, Vejle Kommune, Vesthimmerlands Kommune, Viborg Kommune, Ældreforum, Ældre Sagen, Ældremobiliseringen

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne.
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne
Administrative konsekvenser for borgerne	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder EU retlige aspekter i forhold til bruttostøtteintensitet, statsstøtte, digitalisering, udveksling af personoplysninger og eksportabilitet.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, at »mv.« tilføjes lovens titel, da den foreslåede § 29 a om fælleskommunale callcentre potentielt ikke alene involverer de ni frikommuner, men også landets øvrige kommuner, jf. herved bemærkningerne til ændringerne af lovens § 2 (lovforslagets § 1, nr. 3), og lovforslagets § 29 a.

Til nr. 2 (frikommunelovens § 1, stk. 2)

Det foreslås, at der gives mulighed for, at forsøg efter frikommunelovens §§ 8 og 9 kan gennemføres frem til den 1. juli 2016.

Forsøg efter frikommunelovens § 8 er forsøg med fravigelse af bestemmelserne i folkeskolelovens kapitel 4 om de uddannelsesmæssige kvalifikationskrav til at kunne undervise i henholdsvis børnehaveklassen og 1.-10. klasse,

Frikommunelovens § 9 giver kommunalbestyrelsen mulighed for at indgå en overenskomst med en institution for almengymnasiale uddannelser, der udbyder uddannelsen til studentereksamen, om, at institutionen varetager 10. -klassens-undervisning, hvis der ikke i kommunen er en institution for erhvervsrettet uddannelse med udbud af erhvervsuddannelse,

Muligheden for forlængelse af de nævnte forsøg skyldes hensynet til, at forsøgene kan løbe i et fuldt skoleår, og således ikke skal afbrydes allerede ved afslutningen af skoleåret 2014/2015 eller midt i skoleåret 2015/2016.

Til nr. 3 (frikommunelovens § 2, stk. 3)

Med den foreslåede bestemmelse gives der mulighed for, at kommuner, der ikke er frikommuner, kan indgå i forsøg efter den foreslåede § 29 a om fælleskommunale callcentre. Fælleskommunale callcentre må antages ikke alene at have frikommuner blandt deltagerne.

Med den foreslåede bestemmelse vil landets øvrige kommuner således – i det omfang de har etableret eller i løbet af forsøgsperioden, jf. lovens § 1, etablerer fælleskommunale callcentre med deltagelse af en eller flere frikommuner – få mulighed for at indgå i forsøget.

Med den foreslåede § 2, stk. 3, tages der højde for, at frikommuneloven dermed ikke nødvendigvis alene finder anvendelse i forhold til de ni udvalgte frikommuner.

Til nr. 4-6 (frikommunelovens § 7 c)

Efter gældende regler i lov om arbejdsløshedsforsikring mv., herunder § 4 i bekendtgørelse om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge mv., samt i frikommunelovens § 7 c, kan modtagere af arbejdsløshedsdagpenge udføre frivilligt og ulønnet arbejde for frivillige foreninger, organisationer og lignende.

Tilsvarende gælder for efterlønsmodtagere, jf. § 26 i bekendtgørelse om fleksibel efterløn og § 7 c i frikommuneloven.

Kontanthjælpsmodtageres adgang til at udføre frivilligt arbejde er sparsomt reguleret i forhold til dagpengeområdet. I hver enkelt situation vurderer kommunen, hvorvidt den pågældende har adgang til at udføre frivilligt arbejde eller ej. I praksis må det dog forventes, at kommunen lægger sig op af de regler, der gælder på dagpengeområdet.

Den foreslåede ændring i § 7 c om dagpenge- og efterlønsmodtageres ret til at udføre frivilligt, ulønnet arbejde uden fradrag i deres ydelser, betyder, at der åbnes mulighed for, at dagpenge- og efterlønsmodtagere kan udføre frivillige, ulønnede aktiviteter for offentlige virksomheder i kommunalt regi.

Begrundelsen for forslaget er, at også denne udvidelse af forsøget kan have en positiv, afledt effekt på frikommunernes service over for borgerne.

Med begrebet offentlige kommunale virksomheder menes her f.eks. kommunens plejehjem eller væresteder for socialt udsatte. Det vil sige offentlige kommunale virksomheder, der udfører sociale tjenesteydelser. Ændringen giver ikke adgang til, at dagpenge- og efterlønsmodtagere – uden fradrag i ydelsen – kan udføre frivilligt, ulønnet arbejde direkte hos andre offentlige virksomheder, som f.eks. DSB eller et hospital.

Med ændringen i frikommunelovens § 7 c, er der ikke i øvrigt tilsigtet ændringer i forsøgets rammer og omfang. Det betyder bl.a., at den frivillige indsats fortsat kan udføres for frivillige foreninger, organisationer og lignende.

Det betyder også, at arbejdsopgaver, som en dagpenge- eller efterlønsmodtager udfører og en offentlig myndighed er forpligtet til at udføre, fortsat skal medføre fradrag i arbejdsløshedsdagpenge eller efterløn. Det samme gælder for arbejde, hvor arbejdsindsatsen sædvanligvis udbydes som lønnet arbejde i den konkrete eller i tilsvarende offentlige virksomhed eller i den konkrete eller tilsvarende forening, organisation mv.

Ved vurderingen af, om en arbejdsindsats efter sin art kan udbydes som lønarbejde, har det betydning, om arbejdet i den pågældende offentlige kommunale virksomhed eller forening udføres af lønnede medarbejdere, eller om det normalt er lønnede medarbejdere, der udfører arbejdet i lignende offentlige kommunale virksomheder eller foreninger mv. – det vil sige offentlige kommunale virksomheder eller foreninger mv., der har tilsvarende formål, omfang og organisering. Det kan også have betydning, om der er tale om en arbejdsindsats, der normalt ikke ville blive udført, hvis ikke den frivillige arbejdskraft varetog opgaven.

Det betyder endvidere, at medlemmer af en arbejdsløshedskasse, der modtager arbejdsløshedsdagpenge, og som udfører frivilligt, ulønnet arbejde, skriftligt skal oplyse arbejdsløshedskassen om arbejdets art og varighed, samt hvilken offentlig kommunal virksomhed eller forening mv. arbejdet udføres for. Fradrag i arbejdsløshedsdagpenge skal ske på det tidspunkt, hvor arbejdet udføres. Tilsvarende gæl-

der for efterlønsmodtagere, jf. § 26 i bekendtgørelse om fleksibel efterløn.

Det frivillige arbejde skal endvidere fortsat foregå i Danmark, og arbejdet skal udføres, uden at medlemmet er underlagt sædvanlige ansættelsesretlige pligter.

Herudover er et medlem, der udfører frivilligt, ulønnet arbejde, fortsat forpligtet til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Det betyder, at pågældende – i helt samme omfang som andre dagpengemodtagere – skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet i fuldt omfang, herunder aktivt søge arbejde og deltage i samtaler og tilbud.

Medlemmet skal skriftligt oplyse arbejdsløsheds-kassen om arbejdets art, samt om hvilken offentlig virksomhed eller forening mv. arbejdet udføres for.

Til nr. 7 (frikommunelovens §§ 7 e-f)

Ad § 7 e

Efter gældende regler i §§ 63 og 64 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats udbetales følgende satser, der er afhængige af målgruppe, til arbejdsgiveren:

- 25,69 kr. pr. time
- 44,98 kr. pr. time
- 71,67 kr. pr. time
- 104,09 kr. pr. time
- 138,53 kr. pr. time

Ved ansættelse af kontanthjælpsmodtagere hos private arbejdsgivere kan der efter gældende regler i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 64, stk. 2, alene udbetales et løntilskud til arbejdsgiver på 71,67 kr. pr. time. Satsen gælder i hele ansættelsesperioden. Tilskuddet til offentlige arbejdsgivere er 138,53 kr. pr. time.

Med den foreslåede bestemmelses *stk. 1*, får frikommunerne ved fastlæggelsen af størrelsen af løntilskuddet mulighed for at bruge alle 5 satser. Frikommunerne kan herved mere fleksibelt tage hensyn til den lediges kompetencer og derved øge virksomhedernes incitament til at ansætte svage ledige, som ikke har de fornødne kompetencer til at bestride det konkrete job.

Det kan i sådanne tilfælde være hensigtsmæssigt at give et større løntilskud i starten af ansættelsen.

Løntilskuddet kan i henhold til forslaget differentieres, således at det løbende i løbet af ansættelsesperioden nedsættes i takt med, at den ansattes kvalifikationer styrkes.

Ansættelsen skal ske i en privat virksomhed, som med en kommune har indgået aftale om et antal faste pladser til ansættelse af personer med løntilskud. Dette kan ske i form af et virksomhedscenter.

Et virksomhedscenter etableres ved en kontrakt mellem et jobcenter og en virksomhed om mål, antal faste pladser på virksomheden, arbejdsopgaver, mentorfunktion mv. Virksomheden er ansvarlig for driften, og jobcenteret er ansvarlig for at henvise ledige, følge op og støtte både mentor og den ledige.

Målet med virksomhedscentre er, at udsatte kontanthjælpsmodtagere, som ikke er i stand til at påtage sig et job, skal have et aktivt tilbud på en rigtig arbejdsplads og dermed være i tæt kontakt med kolleger, der er ansat på ordinære vilkår. Samtidig er der mulighed for at give anden understøttende indsats.

De faste pladser gør samarbejdet mellem jobcenter og virksomheder mere smidigt, og flere pladser på samme virksomhed gør det lettere at bevare en tættere kontakt mellem jobcenter og virksomhed.

Efter det foreslåede *stk. 2* administreres og finansieres løntilskuddet i henhold til *stk. 1* fuldt ud af frikommunen, dvs. at frikommunerne selv afholder den fulde merudgift i anledning af fravigelsen af § 64, stk. 2, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Frikommunernes merudgifter kan ikke anmeldes til statslig refusion, og udgifterne er ikke omfattet af budgetgarantien.

Økonomi- og Indenrigsministeriet vil som led i forsøget oprette en særlig konto i den autoriserede kontoplan, hvorpå udgiften til løntilskuddet, som den foreslåede bestemmelse giver mulighed for, skal konteres. Den autoriserede kontoplan er en del af det såkaldte budget- og regnskabsystem for kommuner, der er optaget som bilag til bekendtgørelse nr. 1463 af 21. december 2012 om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv. Kontoplanen skal bl.a. anvendes ved indberetning af budgetter og regnskaber. Kontoplanen udgør det grundlæggende registrerings- og informationssystem om kommunernes økonomiske forhold.

Ved optagelsen i budget- og regnskabsystem for kommuner vil kontoen dermed blive omfattet af de øvrige regler vedrørende kommunernes regnskab mv., som er fastsat i budget- og regnskabsystem for kommuner. Området vil endvidere være omfattet af den kommunale revision, jf. her bl.a. § 42 i lov om kommunernes styrelse.

Arbejdsgiveren vil fortsat være omfattet af kommissionens forordning nr. 800/2008 af 6. august 2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Gruppefritagelsesforordningen) og støtteintensiteten må derfor ikke for hele ansættelsesperioden overstige 50 pct. af lønomkostningerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 9.

Der er ikke med den foreslåede bestemmelse tilsigtet ændringer i brugen af tilbud om ansættelse med løntilskud.

Ad § 7 f

Efter gældende regler i lov om seniorjob har et ledigt medlem af en a-kasse, hvis dagpengeperiode udløber tidligst fem år før efterlønsalderen, ret til seniorjob. Det er en betingelse, at personen ved fortsat medlemskab af en a-kasse og indbetaling af efterlønsbidrag vil kunne opfylde anciennitetskravet for ret til efterløn ved efterlønsalderen.

Personens bopælskommune har pligt til at oprette et seniorjob i kommunen, hvis personen anmoder om seniorjob tidligst tre måneder før og senest to måneder efter ophøret af retten til dagpenge.

Ansættelse af personer i seniorjob skal medføre en nettoudvidelse af ansatte i den kommunale virksomhed. Ved net-oudvidelse forstås merbeskæftigelse i forhold til antallet af den normale beskæftigelse i den kommunale virksomhed. Betingelsen om merbeskæftigelse påses af den kommunale ansættelsesmyndighed og de ansatte i fællesskab.

Kommunen får et årligt tilskud fra staten på 132.018 kr. (2013-niveau) pr. helårsstilling i seniorjob.

Efter de foreslåede *stk. 1* og *2* kan kommunalbestyrelsen i en frikommune træffe beslutning om at fravige kravet om, at der alene kan oprettes seniorjob i kommunen, således at personer med bopæl i kommunen, der opfylder betingelserne i § 1 i lov om seniorjob, kan tilbydes seniorjob i en privat virksomhed. Det er ikke en betingelse for ansættelse i seniorjob i en privat virksomhed, at virksomheden er beliggende i frikommunen.

Forslaget medvirker til at øge de indholds- og branchemæssige muligheder for seniorjob samt til at øge mulighederne for at matche de seniorjobberettigedes kvalifikationer og interesser med jobmulighederne.

Det er frivilligt for en privat virksomhed, om virksomheden vil oprette et seniorjob, eller om virksomheden vil ansætte en person i seniorjob, som kommunen har henvist til virksomheden.

Det er endvidere frivilligt for personen, om personen vil ansættes i en privat virksomhed. Det har således ikke konsekvenser for personens ret til seniorjob, hvis personen afslår et tilbud om seniorjob i en privat virksomhed.

Bestemmelserne i lov om seniorjob finder i øvrigt anvendelse under ansættelse i seniorjob i en privat virksomhed. Det betyder bl.a., at ansættelse af en person i seniorjob skal medføre en nettoudvidelse af antallet af ansatte i virksomheden. Løn- og arbejdsvilkårene i seniorjobbet skal være på overenskomstmæssige vilkår eller de for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende.

Frikommunen påser, at betingelserne i lov om seniorjob er opfyldt.

Det følger af det foreslåede *stk. 3*, at en privat virksomhed, som ansætter en person i et seniorjob, modtager et tilskud, der ydes efter § 15 i lov om seniorjob. Kommunen får et årligt tilskud fra staten på 132.018 kr. (2013-niveau) pr. helårsstilling i seniorjob, jf. § 15, stk. 1, i lov om seniorjob. Tilskuddet nedsættes forholdsmæssigt ved ansættelse, der varer mindre end et år, eller ved ansættelse på mindre end fuld tid.

Ved ansættelse af en person i seniorjob i en privat virksomhed modtager virksomheden det tilskud, der ydes efter § 15 i lov om seniorjob. Tilskuddet udbetales af kommunen til virksomheden.

Tilskuddet må som efter de gældende regler ikke være konkurrenceforvridende. Det indebærer bl.a., at kommunen ikke må forbeholde tilskuddet til bestemte virksomheder. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 11 a.

Af hensyn til virksomheden og den ansatte i seniorjobbet foreslås det i *stk. 4*, at en ansat i seniorjob i en privat virk-

somhed, som flytter fra en frikommune til en kommune, der ikke har iværksat forsøget, har ret til at fortsætte ansættelsen i seniorjob i den private virksomhed. I den forbindelse bevarer frikommunen, som personen er flyttet fra, det administrative ansvar for seniorjobbet og udbetaler tilskuddet til virksomheden.

For så vidt angår spørgsmålet om den foreslåede bestemmelses mulige statsstøtteretlige implikationer henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 9.

Til nr. 8 (frikommunelovens §§ 9 d-e)

Ad § 9 d

Det er forudsat i folkeskoleloven, at undervisningssproget i folkeskolen er dansk. Af formålsparagraffen og forarbejderne fremgår det, at folkeskolen skal gøre eleverne fortrolige med dansk kultur og historie. I dagstilbudsloven findes en bestemmelse, som svarer til den tidligere § 4 a i folkeskoleloven, hvoraf det fremgår, at der skulle tilbydes tosprogede børn, der endnu ikke havde påbegyndt skolegangen, støtte til fremme af den sproglige udvikling med henblik på tilegnelse af dansk, hvis de efter en sagkyndig vurdering havde behov herfor. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at hensigten bl.a. var at fremme tosprogede børns danskundskaber, så børnenes dansk allerede ved skolestart er godt nok til, at de kan deltage i den almindelige undervisning og skolens øvrige aktiviteter. Det tilføjes, at det i friskolelovens § 2, stk. 3, udtrykkeligt er fastsat, at undervisningssproget i de frie grundskoler er dansk.

Samlet set må der derfor ikke gennemføres undervisning på f.eks. engelsk frem for dansk i en væsentlig del af undervisningstiden. I et vist omfang kan der undervises på engelsk, herunder i forbindelse med tværgående samarbejde mellem fagene, forudsat at undervisningssproget som hovedregel er dansk.

Efter folkeskolelovens § 55, stk. 1, kan børne- og undervisningsministeren for bl.a. at fremme forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde fravige lovens bestemmelser bortset fra kapitel 1 (formålsparagraffen) og kapitel 4 (lærerkvalifikationer). Der er ikke hjemmel til at godkende forsøg, der grundlæggende ændrer ved et fundamentalt aspekt ved folkeskolen som undervisningssproget.

Undervisningsministeriet, nu Ministeriet for Børn og Undervisning, har tidligere efter folkeskolelovens § 55, stk. 1, godkendt forsøg med undervisning på engelsk i visse fag på 7.-9. klassetrin. Disse forsøg er mindre vidtgående end mulige forsøg efter den foreslåede bestemmelse.

En udvidelse af rammerne for forsøg med undervisning på engelsk ville ikke være i overensstemmelse med kravet om, at der ikke i en væsentlig del af undervisningstiden må gennemføres undervisning på engelsk frem for dansk. Det er derfor nødvendigt med en særlig hjemmel for at gennemføre forsøg efter den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 9 d.

Med den foreslåede bestemmelses *stk. 1* gives en kommunalbestyrelse i en frikommune mulighed for at godkende

forsøg, hvor undervisningen på en folkeskole på alle klassetrin, herunder i børnehaveklassen, kan gives på engelsk, hvis undervisningen i alle fag følger folkeskolelovgivningens krav, herunder de faglige mål, hvis eleverne undervises på dansk i et sådant omfang, at de kan aflægge de obligatoriske test og afgangsprøver på dansk, og hvis lærerne behersker engelsk på mindst linjefagsniveau.

Undervisningen i faget dansk skal dog foregå på dansk, jf. den foreslåede *stk. 2*.

Bortset fra, at engelsk er undervisningssproget, gælder folkeskolelovgivningen således fuldt ud for sådanne forsøg.

Der foreslås ikke fastsat særlige regler om uddannelseskvalifikationer til de lærere, der forestår undervisningen i forsøg med undervisning på engelsk ud over kravet om, at de skal beherske engelsk på mindst linjefagsniveau.

Der henvises i stedet til de gældende kvalifikationskrav til underviserne i folkeskolen, jf. folkeskolelovens kapitel 4, §§ 28-30, samt til muligheden for at børne- og undervisningsministeren efter frikommunelovens § 8 kan godkende frikommuneforsøg med at lade andre fagpersoner end læreruddannede undervise i folkeskolen i videre omfang, end folkeskolelovens kapitel giver mulighed for.

Det er kommunalbestyrelsens ansvar, at de lærere, som underviser i sådanne forsøg, har tilstrækkelige uddannelsesmæssige og personlige (sproglige) kompetencer til at kunne varetage undervisningen på engelsk som undervisningssprog.

Det foreslås i *stk. 3*, at eleverne på en skole, hvor kommunalbestyrelsen har godkendt forsøg med undervisning på engelsk, skal have mulighed for at vælge folkeskolens almindelige, dansksprogede undervisningstilbud på skolen. Kravet foreslås indsat for at sikre, at kommunen også over for de forældre og elever, der ikke har interesse i at følge folkeskolens undervisning på engelsk, lever op til sin forpligtelse efter folkeskolelovens § 2 til at sikre alle børn i kommunen ret til vederlagsfri undervisning i folkeskolen.

Ad § 9 e

Lov om dag-, fritids- og klubtilbud mv. til børn og unge (dagtilbudsloven) indeholder ikke hjemmel til, at en kommune kan tilbyde forældre køb af kommunalt eller privat arrangeret pasning med fuld forældrefinansiering.

Efter de gældende regler i dagtilbudslovens §§ 31-33 udgør kommunens tilskud mindst 75 pct. og forældrenes egenbetaling højst 25 pct. af den budgetterede bruttodriftsudgift for en plads i et dagtilbud. Ved optagelse i kommunale, selvejende eller udliciterede daginstitutioner efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4, skal kommunalbestyrelsens tilskud og forældrenes egenbetaling fastsættes på grundlag af de budgetterede bruttodriftsudgifter for den enkelte daginstitution eller på grundlag af de gennemsnitlige budgetterede bruttodriftsudgifter for dagtilbud af samme type i kommunen. Derudover er der særskilte regler om betaling for et sundt frokostmåltid og forældrearrangerede frokost- og madordninger.

Dagtilbudslovens regler om kommunens tilskud og forældrenes egenbetaling gør dermed udtømmende op med, hvilke tilskud kommunen kan give til daginstitutioner, og hvad forældrene må betale for en plads i et dagtilbud.

Den foreslåede bestemmelse *stk. 1* giver børne- og undervisningsministeren mulighed for at godkende forsøg efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i en frikommune, hvorefter kommunalbestyrelsen kan tilbyde forældre med børn i en daginstitution efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4 en tilkøbsdelse, som disse forældre mod betaling kan vælge at gøre brug af. Forsøget omfatter et nærmere afgrænset tidsrum, som ligger ud over åbningstiden i den enkelte daginstitution, som følger af kommunens forsyningsforpligtelse.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i lyset af, at der som led i frikommuneforsøget vil blive givet administrativ godkendelse til et forsøg, der under visse forudsætninger giver mulighed for at inddrage frivillige i forældrearrangeret pasning i kommunens lokaler uden for daginstitutionens åbningstid. Kommunalbestyrelserne i frikommunerne kan ansøge Ministeriet for Børn og Undervisning herom.

Forslaget ændrer ikke ved kommunalbestyrelsens forpligtelse til at sørge for det nødvendige antal pladser i dagtilbud i kommunen herunder, at åbningstiden under et i den enkelte kommune må fastsættes, så den er egnet til at dække det lokale behov for fleksible pasningsmuligheder i dagtilbud.

Der foreslås en tidsbegrænsning for kommunalt eller privat arrangeret pasning på maksimalt en ½ time før og en ½ time efter åbningstiden. Det er en forudsætning, at pasningen ligger i direkte tilknytning til åbningstiden.

Det foreslås i *stk. 2*, at kommunalt eller privat arrangeret pasning efter *stk. 1*, omfattes af samme regler, som er gældende for daginstitutioner efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4, dog undtaget dagtilbudslovens kapitel 5 om kommunens tilskud og forældrenes egenbetaling. Godkendelsen til at gennemføre forsøg giver dermed ikke mulighed for at fravige de øvrige krav til indhold, ansvar, tilsyn mv., der er gældende for daginstitutioner efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4. Ud over de fastsatte krav til daginstitutioner efter dagtilbudsloven skal der fortsat tages højde for anden relevant lovgivning, herunder f.eks. fødevarerlov og lov om arbejdsmiljø mv. Herudover vil der blive fastsat regler om børneattester til personale, som er tilknyttet ordningen, jf. lov om indhentelse af børneattest i forbindelse med ansættelse af personale m.v.

Det foreslås i *stk. 3*, at de(n) enkelte forælder/forældre med børn i en daginstitution beslutter, om de vil benytte sig af kommunens tilbud om at købe kommunalt eller privat arrangeret pasning efter *stk. 1*. Forældrenes betaling for tilbuddet afholdes af de forældre, som benytter sig af tilbuddet.

Der skal føres selvstændigt budget- og regnskab for udgifter og indtægter vedrørende pasningen, således at dagtilbudets økonomi er isoleret fra pasningens økonomi.

Oprævning af forældrenes betaling for kommunalt eller privat arrangeret pasning i daginstitutionens lokaler efter *stk. 1* kan ske i forbindelse med kommunens oprævning af forældrenes betaling for en plads i en daginstitution herunder

der på samme opkrævning, som kommunen opkræver betaling for pladsen og et eventuelt frokostmåltid. De enkelte udgifter skal dog opgøres og fremgå særskilt, så forældrene kan adskille udgiften til pladsen, udgiften til frokost og udgiften til kommunalt eller privat arrangeret pasning efter stk. 1.

Det foreslås i *stk. 4*, at det blandt andet er en forudsætning for en forsøgsgodkendelse fra børne- og undervisningsministeren, at kommunalbestyrelsen i frikommunen i ansøgningen om at udføre forsøg nærmere redegør for, hvorledes følgende principper overholdes ved tilrettelæggelsen af ordningen:

- 1) Prisen på tilkøbsydelsen skal afspejle de gennemsnitlige, langsigtede omkostninger ved at producere og levere tilkøbsydelsen. Beregningen af prisen for kommunalt eller privat arrangeret pasning i daginstitutionens lokaler efter stk. 1, adskiller sig derved fra den måde, hvorpå prisen for en plads i en daginstitution efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4, opgøres.
- 2) Konkurrenceforvridende effekter og krydssubsidiering må ikke forekomme.
- 3) Kommunalbestyrelsen må ikke opnå en økonomisk for tjeneste på tilkøbsydelse eller opkræve en lavere pris, end omkostningerne til produktion og levering af tilkøbsydelse kan begrunde.
- 4) Tilkøbsydelse er ydelse, som ikke må erstatte de ydelser, borgeren ellers ville være berettiget til efter serviceloven eller anden lovgivning.

Formålet med principperne i stk. 4, nr. 1)-3), er at sikre, at borgere, der benytter tilbuddet om tilkøbsydelse, ikke betaler mere end omkostningerne kan begrunde. Formålet med principperne i stk. 4, nr. 1-3 er også at sikre, at skattefinansierede midler ikke medvirker til at holde prisen på tilkøbsydelse nede, således at konkurrenceforvridende effekter og krydssubsidiering som følge af udbuddet af tilkøbsydelse undgås. Det er således kommunalbestyrelsens pligt at sikre, at konkurrenceforvridende virkninger og krydssubsidiering som følge af udbuddet af tilkøbsydelse undgås.

For at sikre, at borgerens pris for tilkøbsydelsen afspejler de omkostninger, der kan henføres til kommunalbestyrelsens produktion og levering af tilkøbsydelsen, skal prisen for tilkøbsydelsen fastsættes på baggrund af frikommunens gennemsnitlige, langsigtede omkostninger ved at udbyde de enkelte tilkøbsydelse. Det vil sige kommunalbestyrelsens omkostninger til tilkøbsydelsen under ét.

De gennemsnitlige, langsigtede omkostninger inkluderer normalt både de direkte omkostninger, det vil sige de omkostninger, der direkte kan henføres til det pågældende tilbud, som for eksempel løn til personalet, køb af materialer mv., og de indirekte omkostninger, som for eksempel andel af fællesomkostninger til lokaler, administration m.v. De gennemsnitlige langsigtede omkostninger er udtryk for, at udgifterne udjævnes over år.

Der kan her henvises til Vejledningen om omkostningskalkulationer, der kan findes i Budget og regnskabssystemet for kommuner (bekendtgørelse nr. 1463 af 21. december 2012).

En ordning, hvor kommunalbestyrelsen tilbyder køb af kommunalt eller privat arrangeret pasning til forældre med børn i daginstitutioner, er momspligtig virksomhed. Dette medfører, at den normale salgsmoms (25 pct.) skal medregnes ved prisfastsættelsen.

Pasningen vil ikke være omfattet af den kommunale og regionale momsrefusionsordning, jf. § 8 i bekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2013 om momsrefusion for kommuner og regioner.

Hvis prisen for tilkøbsydelse fastsættes i henhold til det oven for anførte, må risikoen for konkurrenceforvridende effekter og krydssubsidiering i vidt omfang antages at være imødegået, jf. stk. 4, nr. 2.

Konkurrenceforvridende effekter kan især opstå i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen ikke løbende sikrer sig, at der er fuld omkostningsdækning for de tilkøbsydelse, som den kommunale virksomhed tilbyder, eller hvis den kommunale virksomhed har en fortrinsstilling frem for private virksomheder, eksempelvis med hensyn til oplysninger om og adgang til de borgere, som er potentielle købere af tilkøbsydelse.

Kommunalbestyrelserne i frikommunerne skal være opmærksomme på disse konkurrenceforvridende effekter både i forhold til allerede etablerede leverandører og i forhold til, at det ikke afholder private leverandører fra at gå ind på markedet.

Kommunalbestyrelsen skal derfor sikre, at der kontinuerligt er fuld dækning for samtlige direkte og indirekte omkostninger, der er forbundet med en tilkøbsydelse, og at private leverandører har lige adgang til at tilbyde borgerne disse ydelser.

Hvis en kommunal ordning med tilkøbsydelse alligevel fører til konkurrenceforvridning, kan forholdet være omfattet af konkurrencelovens forbud mod konkurrenceforvridende støtte. Ifølge konkurrencelovens § 14 påser Konkurrencerådet overholdelse af konkurrenceloven, herunder lovens regler om konkurrenceforvridende offentlig støtte i konkurrencelovens § 11 a, og rådet kan blandt andet behandle en sag på baggrund af en fremsendt klage. Klage over eventuel overtrædelse af konkurrenceloven kan indgives af enhver.

Kommunalbestyrelsen skal som led i ansøgningen om godkendelse af forsøg med tilkøbsydelse oplyse, hvorledes fastsættelsen af prisen for tilkøbsydelse finder sted første gang. Kommunalbestyrelsen skal justere prisen fremadrettet, hvis kommunalbestyrelsen bliver bekendt med, at der er misforhold mellem prisen og de gennemsnitlige, langsigtede omkostninger.

Formålet med princippet i stk. 4, nr. 4, er, at tilkøbsydelse ikke erstatter ydelser, som borgeren er berettiget til efter serviceloven eller anden lovgivning.

Til nr. 9 (frikommunelovens §§ 11 a-c)

Ad § 11 a

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 har til hensigt at gøre kommunen mere turistvenlig ved at give turister og besø-

gende en let adgang til internettet. Bestemmelsen retter sig derfor primært mod turister, men alle, der færdes i områder med den etablerede trådløse internetadgang, vil kunne få gavn af internetadgangen. Bestemmelsen giver ikke kommunerne mulighed for at etablere internetadgang i hele kommunen, men på udvalgte steder af relevans for turister og andre besøgende. Det kan eksempelvis være på turistinformation, turistattraktioner og i byparker.

Den foreslåede bestemmelse giver erhvervs- og vækstministeren mulighed for at godkende forsøg efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i en frikommune, hvorefter kommunalbestyrelsen kan etablere trådløs internetadgang på udvalgte steder i kommunen.

Internetadgangen stilles til rådighed gratis eller mod en begrænset brugerbetaling, og kommunen opnår dermed ikke en økonomisk fortjeneste på ydelsen.

Det følger af konkurrencelovens § 11 a, at støtte ydet ved hjælp af offentlige midler til fordel for bestemte typer virksomheder, som direkte eller indirekte har til formål eller følge at forvride konkurrencen, kan påbydes ophørt eller tilbagebetalt, med mindre støtten er lovlige i henhold til offentlig regulering. Den foreslåede bestemmelse giver erhvervs- og vækstministeren hjemmel til at godkende frikommuneforsøg, der potentielt kunne have konkurrenceforvridende effekt.

Konkurrenceforvridende effekter skal begrænses mest muligt efter den foreslåede bestemmelses stk. 2. Det betyder bl.a., at et kommunalt tilbud om internetadgang ikke må etableres på et sted, hvor det vil være i direkte konkurrence med et eksisterende eller konkret planlagt kommercielt tilbud af lignende tjenester, f.eks. reklamefinansieret gratis internetadgang. Afgrænsningen af, hvad der er konkurrenceforvridende effekter, vil bero på en konkret vurdering. Eksempelvis vil dækning på stedet med mobilt bredbånd, som udbydes som en del af et landsdækkende mobiltelefonnet, ikke være at anse som direkte konkurrence i denne sammenhæng.

Kommunalbestyrelsen kan være forpligtet til logning af trafikken. Det vil være tilfældet, hvis udbuddet sker på kommercielt grundlag.

Ad § 11 b

Kommunerne kan med hjemmel i lov om erhvervsfremme § 13, stk. 1, nr. 3, iværksætte erhvervsudviklingsaktiviteter bl.a. inden for etablering og udvikling af nye virksomheder.

Efter lov om erhvervsfremme § 13, stk. 2, 1. pkt., jf. § 9, stk. 4 og 6, skal de erhvervsudviklingsaktiviteter, som kommunerne iværksætter, være til gavn for en åben kreds af erhvervslivet, og de må ikke virke konkurrenceforvridende i forhold til det private erhvervsliv, herunder må der ikke ydes direkte finansiel støtte til enkelte erhvervsvirksomheder. Formålet med bestemmelserne er, at kommunerne ikke må iværksætte erhvervsudviklingsaktiviteter, der konkurrerer med private erhvervsdrivende.

Den foreslåede bestemmelse giver erhvervs- og vækstministeren mulighed for at godkende forsøg efter ansøgning fra

en kommunalbestyrelse i en frikommune, hvorefter frikommunerne gives adgang til bl.a. at stille lokaler gratis til rådighed for iværksættere i en afgrænset periode.

Ved vurderingen af, hvorvidt en person kan betragtes som iværksætter i bestemmelsens forstand, kan der bl.a. lægges vægt på, hvor længe vedkommende har været registreret med CVR-nummer. Er der forløbet over fem år siden CVR registrering, vil dette tale imod at anse vedkommende for omfattet af bestemmelsen, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Ved begrebet afgrænset periode forstås, at lejeperioden ikke kan være fortløbende, men derimod på forhånd skal være fastsat med en angivelse af tidligste start- og seneste ophørsdato. Den samlede periode kan ikke overstige 12 sammenhængende måneder.

Med den foreslåede bestemmelse er det muligt at undersøge, om det vil skabe bedre rammebetingelser for iværksættere og understøtte et attraktivt iværksætermiljø samt give flere arbejdspladser og tilflyttere, såfremt frikommunerne har mulighed for at stille lokaler gratis til rådighed for iværksættere i en afgrænset periode.

Den foreslåede bestemmelse giver erhvervs- og vækstministeren hjemmel til at godkende frikommuneforsøg, der potentielt kan have konkurrenceforvridende effekt.

Ad § 11 c

Det fremgår af § 56 i lov om betalingstjenester og elektroniske penge, at en betalingsmodtager er forpligtet til at modtage kontant betaling, hvis betalingsmodtageren modtager betalingsinstrumenter. Af § 8, 2. afsnit i lov om Danmarks Nationalbank fremgår det, at »De af Banken udstedte Pengesedler er lovligt Betalingsmiddel Mand og Mand imellem samt ved Ind- og Udbetalinger, der foregår ved offentlige Kasser.« Ifølge møntlovens § 4, stk. 1, er mønter lovligt betalingsmidler, med mindre de er blevet indkaldt og ugyldiggjort.

Det er således et helt grundlæggende princip, at kontanter er lovligt betalingsmidler, og at borgere samt virksomheder har ret til at betale med kontanter. Der stilles derfor også efter gældende regler meget klare krav til betalingsmodtagere om at tillade kontantbetaling.

Kommuner er i dag i lighed med private erhvervsdrivende som følge af bestemmelserne i lov om Danmarks Nationalbank, lov om betalingstjenester og elektroniske penge samt møntloven, forpligtigede til at modtage kontant betaling fra borgerne i forbindelse med f.eks. udstedelse af kørekort og pas i borgerservice. Der kan imidlertid opleves at være en ikke ubetydelig administrativ byrde forbundet med denne forpligtelse. En fravigelse af bestemmelserne vil derfor kunne medvirke til at spare administrative ressourcer i en frikommune, der kan anvendes på mere offentlig service, samt medvirke til at sikre et trygtere arbejdsmiljø for medarbejdere i borgerservicecentreret, der ellers skal omgås kontanter, hvilket medfører en risiko for røveri. Det er særligt i de kommuner, hvor der håndteres indbetalinger for et anseligt beløb hver dag.

Samtidig følger det af en opgørelse fra Nationalbanken, at en kontantbetaling samlet set koster lidt over 7 kr. pr. betaling, mens betalinger med dankort kun koster ca. 3 kr. pr. betaling.

I lyset heraf og at den generelle udvikling i samfundet i øvrigt går i retning af, at flere og flere danskere får et betalingskort eller gør brug af andre betalingsinstrumenter end kontanter, giver den foreslåede bestemmelse erhvervs- og vækstministeren mulighed for under visse nærmere fastsatte betingelser at godkende forsøg efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i en frikommune, hvorefter borgerservice i disse kommuner får mulighed for at nægte at modtage kontantbetaling fra borgere.

På den baggrund giver den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* erhvervs- og vækstministeren mulighed for i konkrete tilfælde at fravige § 56 i lov om betalingstjenester og elektroniske penge, § 8, 2. afsnit, i lov om Danmarks Nationalbank og § 4, stk. 1, i møntloven i forbindelse med modtagelse af betaling i borgerservice, som led i frikommuneforsøget.

En frikommune, der benytter sig af denne mulighed, vil derfor kunne stille krav om, at borgerne betaler med betalingsinstrumenter, som f.eks. dankort eller andet betalingskort, overførsel til kommunen via posthus, bank eller netbank eller betaling ved brug af girokort, i forbindelse med udstedelse af f.eks. kørekort og pas.

Det skal imidlertid bemærkes, at der i dag er ca. 6 pct. af befolkningen (260.000 borgere), der ikke har, eller kan få, et betalingskort. Samtidig følger det af gældende ret (god skik for finansielle virksomheder), at privatkunders ret til en almindelig indlånskonto ikke omfatter krav på f.eks. adgang til netbank. For mange borgere opfattes kontanter derfor i dag som det eneste reelle alternativ til brug af bankoverførsel eller betaling af girokort, der er forbundet med ekstraudgifter for borgerne.

På den baggrund er der i den foreslåede bestemmelse *stk. 2* fastsat en betingelse om, at for at få godkendelse til at fravige de nævnte bestemmelser, skal kommunalbestyrelsen i frikommunen stille alternative betalingsmuligheder til rådighed for borgere, der ikke har adgang til et betalingsinstrument. Disse alternativer må ikke påføre borgerne væsentlige meromkostninger. Det skal i den forbindelse bemærkes, at det i dag kan koste op til 30 kr. i gebyr for at betale et girokort på posthuset, eller for en bankoverførsel i en filial, men der er intet til hinder for, at kommunerne i en sådan situation kan overveje at gå ind og dække denne merudgift for borgeren. De alternative betalingsmuligheder skal desuden være tilgængelige for alle borgere uden et betalingsinstrument. Det vil således ikke i sig selv være tilstrækkeligt at henvise borgerne til at overføre penge via netbank, da ikke alle borgere har adgang hertil. I det omfang en frikommune i øvrigt henviser til brug af netbank vil det være en forudsætning, at frikommunen samtidig giver borgere mulighed for vejledning til betaling via netbank, såfremt der er behov herfor. Vejledning kan f.eks. gives i borgerservice eller på bibliotekerne. Det skal i den forbindelse bemærkes, at en bankoverførsel eller betaling af girokort via netbank som oftest er gratis

De alternative betalingsmuligheder, som frikommunerne stiller til rådighed, må desuden ikke påføre borgerne væsentlige meromkostninger, hvilket både dækker borgernes direkte ekstraomkostninger, der måtte være forbundet med ikke længere at kunne betale kontant, og eventuelle indirekte omkostninger i form af f.eks. penge til transport, væsentlig ekstra transporttid eller ekstra administrative byrder. Det vil f.eks. kunne anses for en væsentlig meromkostning, såfremt en flerhed af borgerne er nødsaget til at gennemføre en længere transport for at komme til det nærmeste postkontor eller bankfilial for at kunne gennemføre betalingen.

I forbindelse med indgivelse af en ansøgning til erhvervs- og vækstministeren, skal kommunalbestyrelsen beskrive hvilke alternative betalingsmuligheder, der vil blive stillet til rådighed for borgere uden adgang til et betalingsinstrument, ligesom kommunalbestyrelsen skal beskrive de omkostninger, der vil blive pålagt borgere, der benytter de alternative betalingsmuligheder samt begrunde, hvorfor disse meromkostninger har et uvæsentligt omfang. Der vil i den forbindelse blive lagt vægt på, at borgerne ikke ved anvendelsen af alternative betalingsmuligheder bliver pålagt væsentlige merudgifter.

Til nr. 10 (frikommunelovens § 23 a)

Efter gældende regler i § 3 i naturbeskyttelsesloven om beskyttede naturtyper gælder et forbud mod tilstandsændringer.

Naturpleje af § 3 arealer, der indebærer en tilstandsændring forudsætter, at kommunen dispenserer fra lovens forbud. Kommunens afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Kravet om dispensation gælder også, selvom kommunen i en plejeplan eller lignende allerede har vurderet og beskrevet, hvilken plejeindsats kommunen vil udføre.

Den foreslåede bestemmelse *stk. 1* giver miljøministeren mulighed for at godkende forsøg efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i en frikommune, hvorefter frikommunen kan undtages fra kravet om at træffe afgørelse om dispensation fra § 3 i naturbeskyttelsesloven. Undtagelsen vedrører udførelse af vedligeholdelses- og plejearbejder, der vil indebære tilstandsændringer, når det er nærmere beskrevet i en af kommunen udarbejdet pleje- og udviklingsplan vedrørende et af kommunen ejet naturområde, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der vil herved opnås en enklere og mindre ressourcekrævende myndighedsbehandling, da den samme sag kun behandles en gang.

Da der ikke er adgang til at påklage pleje- og udviklingsplaner, har den foreslåede bestemmelse den konsekvens, at organisationer og landsdækkende og lokale foreninger, der er klageberettigede i forhold til sager om dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3, mister denne klageadgang.

Efter naturbeskyttelsesloven skal kommunerne udarbejde plejeplaner for private fredede arealer, når dette tjener til opnåelse af formålet med fredningen og ikke strider mod fredningsbestemmelserne. Kommunerne har ikke i øvrigt pligt til at udarbejde plejeplaner for pleje og udvikling af natura-

realer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, bortset fra arealer beliggende indenfor et Natura 2000 område.

Der findes ikke regler i naturbeskyttelsesloven om fremgangsmåde og klagemulighed mv., for pleje- og udviklingsplaner, som en kommune har valgt at udarbejde på eget initiativ.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan miljøministeren i forbindelse med godkendelsen af frikommuneforsøg stille krav til pleje- og udviklingsplanerne således, at planernes indhold vedrørende naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 vil svare til indholdet af en konkret afgørelse om dispensation fra § 3 med de vilkår, der fastsættes i forbindelse hermed, herunder f.eks. krav til plejemetoder og til årstiden for udførelse af naturpleje samt hyppigheden af den planlagte naturpleje.

Miljøministeren vil udnytte hjemlen, så der i forbindelse med forsøgsgodkendelse fastsættes krav om høring af de personer og organisationer mv., der ville have været klageberettiget i forhold til en sag om dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3, herunder offentlige myndigheder der har en ressortmæssig interesse i planen. Dette vil f. eks. være tilfældet, hvis plejeplanen vedrører et naturområde, hvorpå der findes fortidsminder. Herved sikres, at naturområdet beskyttes og udvikles i overensstemmelse med lovens og bestemmelsens formål.

Den foreslåede bestemmelse omfatter alene naturområder, der ejes af kommunen.

Den foreslåede adgang til at fravige kravet om en konkret afgørelse om dispensation gælder ikke naturområder, der er beliggende inden for et internationalt naturbeskyttelsesområde (Natura 2000-område), jf. det foreslåede *stk. 3*, da pleje- og udviklingsplanerne ikke erstatter den screening og konsekvensvurdering, der kræves efter habitatdirektivet.

Forsøget vil omfatte pleje, der udføres i forsøgsperioden, jf. lovens § 1.

Til nr. 11 (frikommunelovens § 25, stk. 1)

Det foreslås præciseret i § 25, at ministeren for sundhed og forebyggelse kan godkende frikommuneforsøg, der i forhold til behandlinger i børnetandplejen, der betragtes som mindre indgribende, fraviger sundhedslovens § 16. Bestemmelsen omhandler sundhedspersoners informationspligt til patienter forud patientens samtykke til behandling og under behandling, jf. sundhedslovens § 15.

Det følger af den gældende § 25, at ministeren i de omtalte situationer kan godkende forsøg, hvor sundhedslovens § 15 om informeret, konkret og aktuelt samtykke fraviges. Der henvises til lov nr. 550 af 18. juni 2012 og bemærkningerne til lovforslag L 168/2012. Ministeren har i forhold til de omtalte behandlinger hjemmel til at godkende forsøg med, at behandling kan påbegyndes enten uden samtykke eller på baggrund af et generelt udtrykkeligt samtykke.

Som led i adgangen til forsøgsvis at fravige sundhedslovens § 15 om informeret, konkret og aktuelt samtykke har der således været forudsat en adgang til også at afstemme

kravene til patientinformation, jf. § 16, i forhold til de frikommuneforsøg, der konkret måtte blive godkendt.

Behandlinger i børnetandplejen, der betragtes som mindre indgribende, vil for eksempel være undersøgelser af børn med brug af røntgen i diagnostisk øjemed på baggrund af et generelt, udtrykkeligt samtykke. Børnetandplejens undersøgelser af børn med brug af røntgen har hidtil, som nævnt i bemærkningerne til L 168/2012, ikke været opfattet som mindre indgribende.

Der er herved lagt vægt på, at reglerne i sundhedsloven om informeret samtykke fastslår patienternes selvbestemmelsesret, og at reglerne medvirker til at sikre, at forældremyndighedsindehavere får tilstrækkeligt grundlag for at følge med i deres barns tandplejemæssige forhold. Ved at tillade forsøg som beskrevet er det opfattelsen, at forældremyndighedsindehavere ikke afskæres fra kendskab til behandling af deres barns tænder på en måde, der udgør en uhenigtsmæssig begrænsning i grundlaget for at følge med i deres barns tandplejemæssige forhold.

Til nr. 12 (frikommunelovens § 25, stk. 2)

Efter den gældende lovgivning om informeret samtykke til behandling af patienter er det ikke tilladt at indlede eller fortsætte behandling uden patientens informerede, konkrete og aktuelle samtykke, jf. § 15 og § 16 i sundhedsloven, med mindre andet følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov eller af sundhedslovens §§ 17-19. Sundhedslovens § 17 omhandler samtykke fra mindreårige patienter, som er fyldt 15 år. Ved behandling forstås undersøgelse, diagnosticering, sygdomsbehandling, fødselshjælp, genoptræning, sundhedsfaglige pleje samt forebyggelse og sundhedsfremme i forhold til den enkelte patient, jf. sundhedslovens § 5.

Det følger af forældreansvarslovens § 2, at forældremyndighedens indehaver skal drage omsorg for barnet og kan træffe afgørelse om dets personlige forhold ud fra barnets interesse og behov. Det er med andre ord forældremyndighedens indehaver, som giver samtykke til behandling af børn under 15 år, jf. sundhedslovens § 14 og § 15.

Den foreslåede bestemmelse giver mulighed for, at ministeren for sundhed og forebyggelse efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i en frikommune kan godkende forsøg, der fraviger reglerne i sundhedslovens § 15 og § 16 om informeret samtykke, for så vidt angår de forebyggende sundhedsydelser til børn og unge i den undervisningspligtige alder, der tilbydes efter sundhedslovens kapitel 36. Den kommunale sundhedstjenestes tilbud om forebyggende sundhedsydelser til børn og unge i den undervisningspligtige alder vil for eksempel være sundhedsvejledning, bistand og funktionsundersøgelser efter sundhedslovens § 121, stk. 1, samt forebyggende helbredsundersøgelser efter sundhedslovens § 121, stk. 2, ved ind- og udskoling.

Den foreslåede bestemmelse vil ikke blive anvendt til at godkende forsøg, hvorefter de gældende krav til konkret, aktuelt og informeret samtykke fraviges i forbindelse med de

indsatser, der sker for børn og unge med særlige behov, jf. sundhedslovens § 122.

Ved godkendelse af forsøg kan ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætte nærmere vilkår for forsøget herunder f. eks., at de forebyggende sundhedsydelse gennemføres på baggrund af et generelt samtykke fra forældremyndighedsindehaveren, der afgives en gang for barnet, at forældremyndighedsindehaveren modtager information forud for f.eks. sundhedsplejens kontakt med barnet, og at forældremyndighedsindehaveren får mulighed for at give oplysninger til sundhedsplejen om barnet eller den unge forud for tilbudets gennemførelse.

Et generelt samtykke indhentes en gang for hvert barn. Ved eventuelt skoleskift skal der indhentes nyt samtykke. Et generelt samtykke kan på ethvert tidspunkt tilbagekaldes, hvorefter de almindelige regler om informeret samtykke finder anvendelse. Hvis for eksempel forældremyndigheden skifter i barnets skoletid, kan et generelt samtykke til enhver tid tilbagekaldes.

Der er herved lagt vægt på, at reglerne i sundhedsloven om informeret samtykke fastslår patienternes selvbestemmelsesret, og at reglerne medvirker til at sikre, at forældremyndighedsindehavere får tilstrækkeligt grundlag for at følge med i deres barns eller den unges sundhedsmæssige forhold. Ved at tillade forsøg som beskrevet er det opfattelsen, at forældremyndighedsindehavere ikke afskæres fra kendskab til behandling af deres barn eller den unge på en måde, der udgør en uhensigtsmæssig begrænsning i grundlaget for at følge med i deres barns eller den unges sundhedsmæssige forhold.

Til nr. 13 (frikommunelovens §§ 26 a-b)

Ad § 26 a

Kommunalbestyrelsen tilbyder efter sundhedslovens § 140 a, stk. 1, vederlagsfri behandling hos en fysioterapeut i praksissektoren efter lægehenvi-
sing.

Tilbud om vederlagsfri fysioterapi efter § 140 a, stk. 1, forudsætter ikke, at den alment praktiserende læges henvi-
sing tilgår kommunen eller at patienten tilbydes en samtale og vurdering af funktionsevne ved kommunen, før patienten påbegynder vederlagsfri fysioterapi.

Den foreslåede bestemmelse betyder, at alment praktise-
rende læger i frikommuner, hvor kommunalbestyrelsen træf-
fer beslutning om at iværksætte forsøget, kan forpligtes til
generelt at indsende oplysninger om henvisninger til veder-
lagsfri fysioterapi i henhold til Sundhedslovens § 140 a,
stk. 1, til frikommunen. Den alment praktiserende læge skal,
jf. sundhedslovens § 43, stk. 1, anmode om patientens sam-
tykke inden indsendelse af oplysninger om henvisning til
vederlagsfri fysioterapi i henhold til Sundhedslovens § 140
a, stk. 1, til frikommunen. Frikommunen får hermed mulig-
hed for, eventuelt sammen med borgeren, at sikre sammen-
hæng og kvalitet i tilbuddene på træningsområdet.

Borgeren vil på den måde kunne få den praktiserende læ-
ges vurdering suppleret med en kommunal vurdering af bor-

gerens funktionsevne. Frikommunen vil eventuelt udarbejde
en plan for træningen i fællesskab med borgeren samt give
information om kommunens andre tilbud og mulige koordi-
nation af disse. Kommunen er forpligtet til at oplyse om
borgerens frie valg, samt at borgeren, hvis denne allerede
har en fysioterapeut, kan inddrage fysioterapeuten i dialogen
med kommunen om tilbud og koordination mellem træ-
ningstilbuddene. Herved kan der også tages højde for even-
tuelt eksisterende træningsplaner.

Den nye praksis betyder, at henvisninger, herunder hen-
visninger i form af de såkaldte undtagelsesredegørelser, gen-
nemgår en supplerende vurdering fra fysioterapeuter og er-
goterapeuter tilknyttet kommunen inden behandling og træ-
ning iværksættes. Dette giver frikommunen mulighed for at
vurdere henvisningen i sammenhæng med borgerens øvrige
behov og kommunens andre ydelser. Den ny praksis må ik-
ke indebære forsinkelse af patientens behandlingsforløb.

Der er med forslaget ikke lagt op til ændring af forholdene
vedr. lægernes henvisningsret. Det er således stadig lægens
afgørelse, om borgeren skal henvises til vederlagsfri fysio-
terapi.

Borgerens ret til frit at vælge fysioterapeut ændres ikke.
Dette gælder også borgerens ret til frit at vælge om behand-
lingen foregår i praksissektoren eller i et kommunalt tilbud.
Borgeren forpligtes ikke til at acceptere frikommunens
eventuelle andre tilbud som erstatning for evt. tilbud om ve-
derlagsfri fysioterapi, som borgeren er berettiget til – efter
lægehenvi-
sing – at modtage i henhold til sundhedslovens
§ 140 a, stk. 1.

Ad § 26 b

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at understøt-
te frikommuners muligheder for at lave forsøg med nye
samarbejdsmodeller med øget fokus på, hvordan tidlig ind-
sats og inddragelse af borgeren kan bidrage til at skabe mere
sammenhængende patientforløb. Dette skal understøtte, at
borgeren oplever at blive behandlet i ét samlet og proaktivt
sundhedsvæsen.

Som det er beskrevet i de almindelige bemærkninger, pkt.
9, følger det af artikel 8, stk. 1, i direktiv 95/46/EF om be-
skyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af
personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplys-
ninger (persondatadirektivet), at medlemsstaterne forbyder
behandling af personoplysninger om bl.a. helbredsforhold.
Af artikel 8, stk. 2, litra e, følger det bl.a., at stk. 1 ikke fin-
der anvendelse, hvis behandlingen vedrører oplysninger,
som er nødvendig for, at retskrav kan fastlægges, gøres gæl-
dende eller forsvares.

Som det også er beskrevet i de almindelige bemærkninger,
følger det endvidere af § 7, stk. 1, i lov nr. 429 af 31. maj
2000 om behandling af personoplysninger med senere ænd-
ringer (persondataloven), at der ikke må behandles oplys-
ninger om bl.a. helbredsforhold. Af lovens § 7,
stk. 2, nr. 4, følger det, at bestemmelsen i stk. 1 ikke finder
anvendelse, hvis behandlingen er nødvendig for, at et rets-
krav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares.

Målgruppen er de borgere, som er i størst risiko for at blive genindlagt eller ende på varig forsørgelse. Bestemmelsen skal understøtte, at målgruppen kan identificeres og stratificeres. Dette indebærer, at borgerne grupperes i forskellige risikogrupper med henblik på, at målgruppen for interventionen identificeres.

Det fremgår af *stk. 1*, at de borgere, som kommunen vurderer, tilhører målgruppen, herefter tilbydes en samtale med henblik på udarbejdelse af en samlet plan. Dette kan f.eks. foregå i regi af borgerens alment praktiserende læge.

Bestemmelsen i *stk. 2* indebærer en pligt for sundhedspersoner til at videregive de nødvendige oplysninger om borgerens helbredsmæssige forhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger til frikommunen til brug for frikommunens fastlæggelse af, hvilke af frikommunens borgere, som skal tilbydes en samtale om et samlet behandlingsforløb, jf. *stk. 1*. Tilsvarende indebærer bestemmelsen i *stk. 2*, at der til brug for det angivne formål inden for den pågældende frikommune i nødvendigt omfang kan videregives oplysninger af den nævnte karakter. Det drejer sig f.eks. om oplysninger om helbreds- og beskæftigelsesmæssige forhold.

Ved nødvendige oplysninger om borgerens helbredsmæssige forhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger forstås de typer af oplysninger, der er udvalgt af frikommunen som kriterier for, hvilke borgere, som skal modtage det i *stk. 1* beskrevne tilbud.

Der kan f.eks. være tale om generelle patientjournaloplysninger om borgerens diagnose og behandling, diagnosekoder, antal konsultationer, speciallægehenvisninger, indlæggelsesfrekvens og sundhedsaktører i nuværende og tidligere forløb.

Der er ikke med bestemmelsen fastsat en begrænsning af, hvilke sundhedspersoner der konkret har pligt til at videregive de nødvendige oplysninger. Der kan derfor ske videregivelse fra såvel regionalt ansatte sundhedspersoner, f.eks. sygehusansatte læger, som privatpraktiserende sundhedspersoner såsom borgerens alment praktiserende læge.

Der er således efter bestemmelsen tale om, at en sundhedsperson videregiver helbredsoplysninger mv. til andre formål end behandling, hvilket er reguleret af sundhedslovens kapitel 9 om sundhedspersoners tavshedspligt, indhentning og videregivelse af helbredsoplysninger mv.

Det følger heraf, at en patient har krav på, at sundhedspersoner iagttager tavshed om, hvad de under udøvelsen af deres erhverv erfarer eller får formodning om angående helbredsforhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger, jf. sundhedslovens § 40, *stk. 1*.

I henhold til sundhedslovens § 43, *stk. 1*, kan en sundhedsperson med patientens samtykke imidlertid videregive sådanne oplysninger til myndigheder, organisationer, private personer mv. til andre formål end behandling.

I medfør af sundhedslovens § 43, *stk. 2*, nr. 1, kan sundhedspersonen endvidere videregive de nævnte patientoplysninger uden samtykke, når det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives,

og oplysningen må antages at være af væsentlig betydning for den modtagende myndigheds sagsbehandling.

Som nævnt oven for indebærer det foreslåede *stk. 2* en sådan pligt for sundhedspersonen til at videregive de nødvendige oplysninger om borgerens helbredsmæssige forhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger til frikommunen uden borgerens samtykke. Det lægges endvidere til grund, at frikommunens udvælgelse af, hvilke borgere der skal kontaktes, ikke kan finde sted uden de nødvendige oplysninger om borgernes helbredsoplysninger mv., hvorfor oplysningerne er nødvendige for den modtagende myndigheds sagsbehandling.

Til nr. 14 (frikommunelovens §§ 27 a-e)

Ad § 27 a

Borgerstyret personlig assistance (BPA) ydes efter §§ 95 og 96 i lov om social service (serviceloven). Hjælpen ydes til borgere med massive hjælpebehov på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og gives som et kontant tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere. Det er borgeren selv, der fungerer som arbejdsgiver for hjælperne, med mindre den pågældende indgår aftale med en nærtstående, en forening eller en privat virksomhed om, at tilskuddet overføres til den nærtstående, foreningen eller virksomheden, der herefter er arbejdsgiver for hjælperne i forhold til ansættelsesretlige regler. I disse tilfælde er det fortsat borgeren (eller en nærtstående, hvis hjælpen ydes efter § 95, *stk. 3*), der er arbejdsleder for hjælperne. Der gælder ikke noget krav om kommunal godkendelse af leverandører af borgerstyret personlig assistance.

I bekendtgørelse nr. 647 af 25. juni 2012 om udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance efter serviceloven er der fastsat nærmere regler om kommunalbestyrelsens udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance. Det samlede tilskud består af udgifter til løn mv. til hjælperne samt af udgifter, der dækkes efter regning. I de tilfælde, hvor borgeren har overdraget arbejdsgiveransvaret til en forening eller til en privat virksomhed, skal der herudover udmåles et tilskud til dækning af administrationsomkostninger forbundet med varetagelsen af arbejdsgiverfunktionerne. I hver enkelt sag skal det samlede tilskud til borgerstyret personlig assistance udmåles efter en konkret og individuel vurdering.

Den foreslåede bestemmelse *stk. 1* giver social- og integrationsministeren mulighed for at godkende forsøg efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i en frikommune om ændret administration af ordningerne i servicelovens §§ 95 og 96 om borgerstyret personlig assistance. Forsøgene kan dels omfatte fastsættelse af en fast takststruktur, dels at kommunalbestyrelsen kan stille krav om, at hjælpen, hvis arbejdsgiveransvaret er overdraget til en forening eller en privat virksomhed, skal ydes af kommunalt godkendte leverandører, og dels at kommunalbestyrelsen kan bestemme, at tilskuddet efter servicelovens §§ 95 og 96 skal overføres til en kommunalt godkendt forening eller privat virksomhed, der herefter er arbejdsgiver for hjælperne.

Godkendelsen foreslås, jf. det foreslåede *stk. 2*, bl.a. gjort betinget af, at kommunalbestyrelsen i frikommunen redegør for, hvorledes forsøgsordningen tilrettelægges, og at det sikres, at borgeren, hvor arbejdsgiveransvaret er overdraget til en privat virksomhed eller forening, som minimum har to leverandører at vælge imellem. Endvidere er godkendelsen, jf. det foreslåede *stk. 3*, betinget af, at de private virksomheder eller foreninger, der godkendes som leverandører af borgersstyret personlig assistance, under iagttagelse af almindelige regler om ansættelse og afskedigelse forpligtes til at ansætte hjælpere, der i dag er ansat direkte af borgeren, en nærtstående eller hos leverandører, der ikke opnår en kommunal godkendelse.

Efter det foreslåede *stk. 1, nr. 1*, kan forsøg med fast takststruktur omfatte alle BPA-ordninger, dvs. både dem, hvor borgeren varetager arbejdsgiveransvaret, og dem, hvor arbejdsgiveransvaret er overdraget til en nærtstående, en forening eller en privat virksomhed.

Kommunalbestyrelsen skal i forsøgsanmodningen beskrive den nærmere takstmodel. Takstmodellen skal udformes med udgangspunkt i de overordnede elementer for det samlede BPA-tilskud, som er nævnt i bekendtgørelse om udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance efter serviceloven. Modellen for faste takster kan bygge på cases, regneeksempler og på opgørelser over det aktuelle omfang af sygefravær mv.

Det foreslåede *stk. 1, nr. 2*, indebærer, at kommunalbestyrelsen kan stille krav om, at alle foreninger eller private virksomheder, som varetager arbejdsgiveransvaret, skal være kommunalt godkendte. Den foreslåede *stk. 1, nr. 2*, foreslås dermed ikke at omfatte eventuelle ordninger, hvor det er borgeren selv eller en nærtstående, der varetager arbejdsgiveransvaret. Den foreslåede *stk. 1, nr. 2*, foreslås endvidere ikke at have virkning for aftaler indgået med virksomheder og foreninger forud for forsøgets godkendelse.

Det foreslåede *stk. 1, nr. 2*, indebærer, at kommunalbestyrelsen kan stille krav om, at alle foreninger eller private virksomheder, som varetager arbejdsgiveransvaret, skal være kommunalt godkendte. Den foreslåede *stk. 1, nr. 2*, foreslås dermed ikke at omfatte eventuelle ordninger, hvor det er borgeren selv eller en nærtstående, der varetager arbejdsgiveransvaret. Den foreslåede *stk. 1, nr. 2*, foreslås endvidere ikke at have virkning for aftaler indgået med virksomheder og foreninger forud for forsøgets godkendelse.

De private virksomheder eller foreninger, der godkendes som leverandører af BPA, forpligtes til at ansætte de hjælpere, der i dag er ansat direkte hos borgere og nærtstående, der selv varetager arbejdsgiveransvaret. Den private virksomhed eller forenings forpligtelse i forhold til at ansætte hjælpere, som en borger allerede har, foreslås kun at gælde så længe, de pågældende hjælpere er ansat hos den specifikke borger. Opsigelse kan fremadrettet ske efter almindelige ansættelsesretlige regler. Dette skal sikre, at de berørte borgere kan bevare deres nuværende hjælpere. Endvidere skal kommunalbestyrelsen sikre, at borgerne, hvor arbejdsgiveransvaret varetages af en privat virksomhed eller forening, jf. også det

foreslåede *stk. 2*, som minimum har to leverandører at vælge imellem. Kommunalbestyrelsen skal i forsøgsanmodningen beskrive den nærmere model for godkendelse af leverandører af arbejdsgiveransvar inden forsøgets igangsættelse. De kriterier, som kommunalbestyrelsen ønsker at godkende virksomheder og foreninger efter, skal være saglige og kan f.eks. relatere sig til firmaernes/foreningernes likviditet og kendskab til arbejds- og ansættelsesret.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 3*, at kommunalbestyrelsen kan bestemme, at tilskuddet efter servicelovens §§ 95 og 96 skal overføres til en kommunalt godkendt forening eller privat virksomhed, der herefter fungerer som arbejdsgiver for hjælperne. Forslaget indebærer således, at arbejdsgiveransvaret varetages af foreningen eller den private virksomhed, mens borgeren (eller den nærtstående, hvis hjælpen ydes efter servicelovens § 95, *stk. 3*), fortsat fungerer som arbejdsleder for hjælperne. Formålet hermed er at medvirke til, at der ikke etableres BPA-ordninger, hvor det efterfølgende viser sig, at borgeren eller en nærtstående ikke er i stand til at varetage arbejdsgiverfunktionerne. I arbejdsgiveransvaret ligger bl.a. ansættelses- og afskedigelseskompetencen i forhold til hjælperne.

Efter den foreslåede bestemmelse vil det være kommunalbestyrelsen, der enten generelt for alle ordninger i kommunen eller i den enkelte sag bestemmer, om tilskuddet skal overføres til en forening eller privat virksomhed. I de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen vurderer, at borgeren (eller den nærtstående) kan fungere som arbejdsgiver for hjælperne, kan kommunalbestyrelsen således bestemme, at tilskuddet ikke skal overføres.

Det forudsættes, at borgeren i sin egenskab af arbejdsleder skal have mulighed for at deltage i ansættelsen af egne hjælpere og dermed, at borgerens frie valg af hjælpere skal respekteres, med mindre særlige forhold taler imod. Som et eksempel, hvor borgerens frie valg af hjælpere vil kunne tilsidesættes, kan nævnes den situation, at foreningen eller den private virksomhed vurderer, at den ønskede hjælpere ikke vil være i stand til at varetage opgaven.

Kommunalbestyrelsen skal i forsøgsanmodningen beskrive de nærmere kriterier for overdragelsen af arbejdsgiveransvaret til en forening eller en privat virksomhed.

Endelig bemærkes i forhold til både forsøg med fast takststruktur, forsøg med kommunalt godkendte leverandører og forsøg med overførelse af tilskuddet, at gældende regler om virksomhedsoverdragelse, udbudsregler mv. skal iagttages, ligesom der skal være en passende sammenhæng til tilgrænsende regler på øvrige ressortområder, herunder sundheds- og uddannelsesområdet.

Ad § 27 b

Efter de gældende regler i § 83 i lov om social service (serviceloven) skal kommunalbestyrelsen tilbyde 1) personlig hjælp og pleje, 2) hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet og 3) madservice. Tilbuddene skal gives til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt

nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre disse opgaver.

Det følger videre af de gældende regler i servicelovens § 88, stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal behandle anmodninger om hjælp efter servicelovens § 83 ved en konkret, individuel vurdering af behovet for hjælp til de opgaver, modtageren ikke selv kan udføre. Ved vurderingen af behovet for hjælp skal kommunalbestyrelsen tage stilling til alle anmodninger om hjælp fra ansøgeren.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* giver social- og integrationsministeren mulighed for at godkende forsøg efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen i en frikommune, hvorefter kommunen på baggrund af standardiserede af kommunalbestyrelsen forud fastsatte kriterier kan anvende digital sagsbehandling i forbindelse med imødekomme af ansøgninger om bevilling af midlertidige ydelser efter servicelovens § 83.

Med digital sagsbehandling forstås her, at det er obligatorisk for borgeren at ansøge om hjælp via et elektronisk ansøgningsskema på kommunens officielle hjemmeside, at meddelelse om afgørelse gives borgeren elektronisk, og at kommunalbestyrelsens afgørelse om bevilling af hjælp træffes på grundlag af de oplysninger, som borgeren indtaster digitalt.

Muligheden for at anvende digital sagsbehandling er afgrænset til alene at omfatte afgørelser om bevilling af midlertidige ydelser efter servicelovens § 83. Hermed forudsættes det, at målgruppen for forsøget er borgere med ukomplicerede og ofte korterevarende behov for hjælp, der er begrænset til ydelser af den pågældende art, og at det derfor vil være muligt i højere grad at standardisere ansøgnings- og bevillingsprocessen, herunder at undlade en mere detaljeret vurdering og udredning af borgerens behov. Muligheden for at træffe og give besked om afgørelsen digitalt er endvidere begrænset til afgørelser, der fuldt ud imødekommer borgerens ansøgning, mens endelige afgørelser om helt eller delvist afslag fortsat forudsætter en nærmere udredning af borgerens behov og en konkret og individuel vurdering af, hvilken hjælp borgeren skal visiteres til.

Efter det foreslåede *stk. 2*, er det bl.a. en forudsætning for en forsøgsgodkendelse fra social- og integrationsministeren, at kommunalbestyrelsen - med det formål at sikre borgerens retssikkerhed - redegør for, hvordan den digitale sagsbehandlingsproces tilrettelægges. Det forudsættes:

- 1) at borgere, som ikke kan eller har meget svært ved at benytte digitale medier til at ansøge om hjælp, får den fornødne hjælp til den digitale selvbetjening eller mulighed for at ansøge ad anden vej. Det kan f.eks. være sengeliggende borgere uden adgang til en computer med internetforbindelse eller borgere, som mangler evnerne til at kommunikere digitalt med det offentlige, og
- 2) at borgere, der ansøger via det digitale ansøgningsskema, får mulighed for at angive andre behov end de behov, der på forhånd er defineret i ansøgningsskemaet, og at kommunalbestyrelsen følger op på disse borgeres angivelse heraf i forhold til at sikre en helhedsorienteret

ret vurdering af borgerens behov, jf. § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Som eksempel på andre forudsætninger for en forsøgsgodkendelse kan nævnes, at målgruppen for forsøget er præciseret, og at forsøget i øvrigt er klart beskrevet, herunder hvordan kommunalbestyrelsen vil følge op på forsøget.

Ad § 27 c

Efter de gældende regler i § 83 i lov om social service (serviceloven) skal kommunalbestyrelsen tilbyde 1) personlig hjælp og pleje, 2) hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet og 3) madservice. Tilbuddene skal gives til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre disse opgaver.

Kommunalbestyrelsen skal endvidere efter servicelovens § 86, stk. 1, tilbyde genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse, og efter § 86, stk. 2, tilbyde hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til personer, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor.

Ifølge servicelovens § 89, stk. 1, skal ansøgeren i forbindelse med afgørelser efter kapitel 16, herunder afgørelser om hjælp efter § 83 og § 86, skriftligt oplyses om, hvilken hjælp der er bevilget. Kommunalbestyrelsen kan dog ved mindre justeringer i hjælpen, som udelukkende er begunstigende i form af tildeling af mere hjælp, undlade at sende en ny skriftlig oplysning til borgeren.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* giver social- og integrationsministeren mulighed for at godkende forsøg efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i en frikommune, hvorefter kommunalbestyrelsen som led i at understøtte det rehabiliterende formål med hjælp efter § 83 og § 86 i serviceloven, kan fravige kravet i servicelovens § 89, stk. 1, om, at ansøgeren skriftligt skal oplyses om, hvilken hjælp der er bevilget samt kravet om, at ansøgeren skal have en ny skriftlig oplysning ved ændringer i hjælpen.

Af det foreslåede *stk. 2* fremgår det, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med afgørelser om hjælp efter § 83 og § 86 i stedet skriftligt skal beskrive borgerens konkrete udviklingsmål, samt hvordan det sikres, at de opstillede udviklingsmål nås. Det fremgår endvidere, at løbende tilpasninger i hjælpen, der er nødvendige for at nå borgerens udviklingsmål, kan ske uden fornyet afgørelse. Dog vil en ændring i udviklingsmålet for borgeren, forudsætte en ny afgørelse.

Ved en rehabiliterende indsats forstås bl.a., at der i forbindelse med leveringen af hjælpen til borgeren:

- fokuseres på at gøre borgeren så selvhjulpent som muligt,
- anlægges en helhedsorienteret tilgang til borgerens livssituation,
- forudsættes aktiv deltagelse fra borgerens side,
- forudsættes tilrettelagt et individuelt og fleksibelt forløb, samt
- arbejdes tværfagligt og tværsektorielt

Med den foreslåede bestemmelse bliver det muligt at få undersøgt om færre procesregler kan være med til at understøtte brugen af en rehabiliterende tilgang ved levering af hjælp efter servicelovens § 83 og § 86. Bestemmelsen giver således kommunalbestyrelsen i frikommunen mulighed for at tilrettelægge en indsats med fleksible og målrettede løsninger for borgeren, som er i overensstemmelse med borgernes til enhver tid aktuelle funktionsniveau og behov, uden at det medfører, at der hver gang skal udarbejdes nye afgørelsesbreve.

Tilladelsen til at fravige kravene i servicelovens § 89, stk. 1, for så vidt angår afgørelser om hjælp efter § 83 og § 86, ændrer ikke på borgernes muligheder for at klage over afgørelsen.

Efter det foreslåede *stk. 3* er det bl.a. en forudsætning for en forsøgsgodkendelse fra social- og integrationsministeren, at kommunalbestyrelsen - med det formål at sikre borgerens retssikkerhed - redegør for følgende:

- 1) hvordan borgeren inddrages i fastlæggelsen af egne udviklingsmål,
- 2) hvordan og inden for hvilken tidsramme der følges op på indsatsen og opfyldelsen af de fastsatte udviklingsmål for borgeren, og
- 3) hvordan det sikres, at borgeren ved en eventuel anke af afgørelsen efter stk. 2, kan få de fornødne oplysninger om mål, indhold og omfang af den hjælp, der er truffet afgørelse om.

Forsøgsbestemmelsen ændrer ikke på kommunalbestyrelsens pligt til at skabe grundlag for, at modtagere af hjælp efter servicelovens § 83 kan vælge mellem forskellige leverandører af hjælp, jf. servicelovens § 91.

Ad § 27 d

Hjælpe midler ydes efter § 112 i lov om social service (serviceloven). Kommunalbestyrelsen skal yde støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne, når hjælpemidlet i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet eller er nødvendigt for, at den pågældende kan udføre et erhverv.

I bekendtgørelse nr. 1432 af 23. december 2012 om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter serviceloven er der fastsat nærmere regler om støtte til hjælpemidler, herunder regler om udskiftning af hjælpemidler.

Ifølge bekendtgørelsens § 4, stk. 1, ydes hjælp til reparation og udskiftning af bevilgede hjælpemidler samt reservehjælpemidler efter behov. Det beror på en konkret og individuel vurdering i den enkelte sag, om der skal ske udskiftning. Hvis ansøgeren fortsat har behov for det pågældende hjælpemiddel, hvis ansøgerens funktionsnedsættelse i alt væsentlighed er uændret siden kommunalbestyrelsens seneste afgørelse, og hvis ansøgeren afgiver en erklæring herom på tro og love, kan kommunalbestyrelsen dog træffe afgørelse om udskiftning af bevilgede hjælpemidler uden at indhente yderligere oplysninger.

I vejledning nr. 7 af 15. februar 2011 om hjælpemidler, biler, boligindretning mv. med senere ændring fremgår det af pkt. 25, at der skal ydes det bedst egnede og billigste hjælpemiddel ud fra en samlet vurdering af brugerens situation. Ved denne vurdering kan der bl.a. indgå oplysninger om brugerens behov og helbreds mæssige situation. Desuden indgår oplysninger om hjælpemidlets kvalitet med videre. Af vejledningens pkt. 95 om parykker fremgår det, at holdbarheden af parykker af kunstfibre er gennemsnitligt 1 år, men forhold hos den enkelte bruger kan bewirke hurtigere nedslidning af parykken og dermed nødvendiggøre hyppigere udskiftning.

I nævnte vejledning pkt. 96 om brystproteser er der vedrørende udskiftningstidspunkt henvist til, at det kan være vejledende, hvilken garanti leverandøren har givet.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* giver social- og integrationsministeren mulighed for at godkende forsøg efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i en frikommune om en ændret administration af reglerne om udmåling af støtte til hjælpemidler efter servicelovens § 112, nærmere bestemt om støtte til og udskiftning af paryk og brystproteser. Afgørelse om en borgers berettigelse til støtte til paryk eller brystprotese træffes fortsat af kommunalbestyrelsen efter en konkret og individuel visitation af den enkelte borger, og er derfor ikke omfattet af forsøget.

Forsøget kan omfatte fastsættelse af et fast årligt tilskud til personer, som har fået bevilget en paryk eller en brystprotese. Tilskuddet skal dække udgiften til enten en god standard paryk, en god specialparyk eller en god standard brystprotese inden for lovens rammer.

Efter det foreslåede *stk. 1* kan kommunalbestyrelsen fastsætte støtten til parykker og brystproteser som et fast årligt tilskud. Med den foreslåede bestemmelse vil der således ske en automatisk udbetaling af et fast årligt tilskud. Dermed fraviges princippet om, at hjælp ydes til anskaffelse af det bedst egnede og billigste hjælpemiddel.

Med forslaget vil nogle borgere blive underkompenseret, mens andre borgere vil blive overkompenseret, når der sammenlignes med gældende ret. Formålet med forslaget om en automatisk udbetaling af et fast årligt tilskud er administrative besparelser. Ligeledes bliver det lettere for borgeren, som ikke længere skal ansøge om ny paryk eller brystprotese, men som automatisk en gang årligt får midler til køb heraf. Forslaget betyder dog samtidig, at den enkelte borger afskæres fra at ansøge om ekstra tilskud, inden der er forløbet et år, selvom det bevilgede hjælpemiddel går i stykker eller ikke længere dækker borgerens behov.

Godkendelse af forsøg gøres, jf. det foreslåede *stk. 2*, betinget af, at kommunalbestyrelsen redegør for, hvorledes forsøgsordningen tilrettelægges. Frikommunerne skal i søgsanmodningen bl.a. beskrive beregningsgrundlaget for, hvordan tilskuddet fastsættes for det enkelte hjælpemiddel.

For så vidt angår spørgsmålet om den foreslåede bestemmelses mulige EU retlige implikationer henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 9.

Ad § 27 e

Det følger af lov om social service (servicelovens) § 81, nr. 4, at borgeren skal have en helhedsorienteret indsats afpasset den enkeltes behov i egen bolig, herunder i botilbud efter denne lov. Det følger videre af servicelovens § 148, stk. 2, at kommunen løbende skal følge de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål.

Servicelovens udgangspunkt er således, at hjælpen skal tilpasses borgeren frem for, at borgernes behov skal passe til den hjælp, som tilbydes i det enkelte botilbud.

Samtidig er det dog sådan, at et botilbuds fysiske rammer og den hjælp og støtte, der ydes efter servicelovens enkelte bestemmelser herom, ofte vil være tilpasset de særlige behov, som er fælles for målgruppen for tilbuddet. Det kan f.eks. være en specialiseret indsats i forhold til personer med erhvervet hjerneskade eller sindslidelser.

Når en beboers behov for indsatser efter serviceloven af forskellige årsager ændrer sig væsentligt og derfor ikke længere modsvarer den målgruppebeskrivelse, som tilbuddet er målrettet, kan det være vanskeligt for kommunen at opretholde en effektiv kapacitetsudnyttelse og et fagligt optimalt tilbud til både den enkelte borger, hvis behov har ændret sig, og til de øvrige borgere i tilbuddet.

På den baggrund foreslås at indføre en hjemmel i frikommuneloven til, at kommunalbestyrelsen i frikommunen kan træffe afgørelse om, at en beboer skal fraflytte et længerevarende botilbud, jf. servicelovens § 108, når særlige betingelser er opfyldt.

I den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*, gives social- og integrationsministeren hjemmel til at godkende forsøg med, at kommunalbestyrelsen i frikommunen under visse betingelser kan træffe afgørelse om, at beboere skal fraflytte et botilbud til længerevarende ophold, jf. servicelovens § 108. Den foreslåede bestemmelsens anvendelsesområde rækker videre end servicelovens § 129 om optagelse i særlige botilbud uden samtykke. Servicelovens § 129 finder alene anvendelse i forhold til personer, der mangler evnen til at give informeret samtykke.

Den foreslåede bestemmelse omfatter alene borgere, som frikommunen selv har pligt til at yde hjælp, jf. § 9, stk. 1 og 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og som frikommunen således er handlekommune i forhold til. Hvis der på samme botilbud bor beboere, som andre kommuner er handlekommune i forhold til, er de ikke omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Den foreslåede bestemmelse omfatter alene de botilbud, jf. servicelovens § 108, som kommunen selv er driftsherre for. Tilbud, som andre kommuner, regioner eller private er driftsherre for, og som kommunalbestyrelsen i frikommunen har indgået aftale med om at levere botilbud, jf. servicelovens § 108, til borgere, som frikommunen er handlekommune i forhold til, er således ikke omfattet af forslaget.

Det er ifølge den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 1*, en betingelse for, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om fraflytning, jf. den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*, at beboerens behov for pleje og støtte mv. efter serviceloven efter

indflytningen ikke længere varetages mest hensigtsmæssigt i det nuværende botilbud. Formålet er at sikre, at beboeren sikres den rette indsats og ikke skal flytte som følge af en mangelfuld udredning i forbindelse med visitationen til tilbuddet. Hvis beboerens behov for hjælp og støtte ikke har ændret sig efter indflytningen, skal tilbuddet som vanligt yde den indsats, som borgeren har behov for på baggrund af kommunalbestyrelsens individuelle og konkrete vurdering heraf.

Det er alene ændringer i borgerens behov for indsatser efter serviceloven, der kan begrunde en afgørelse om fraflytning. Hvis borgerens behov for indsatser efter f.eks. sundhedsloven ændrer sig efter indflytningen, kan dette ikke i sig selv begrunde en afgørelse om flytning efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*.

Ifølge den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2*, er det en betingelse for, at frikommunen træffer afgørelse om fraflytning af beboere i botilbud, jf. servicelovens § 108, at frikommunen forgæves har forsøgt at motivere borgeren til at flytte ad frivillighedens vej. Dette skal som minimum ske ved en samtale med beboeren og/eller dennes pårørende om lejerens aktuelle behov og ønsker. Formålet med bestemmelsen er at styrke dialogen mellem frikommunen og borgeren, herunder sådan at der kan findes en løsning, som er mindst muligt indgribende over for den pågældende.

Herudover er det i den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 3*, en betingelse for, at kommunalbestyrelsen i frikommunen træffer afgørelse om fraflytning af beboere i botilbud, jf. servicelovens § 108, at frikommunen vurderer, at beboeren vil have mere gavn af et andet tilbud end det nuværende. Det kan f.eks. være et botilbud til midlertidigt ophold, jf. § 107 i lov om social service, hvor der ydes en specialiseret behandlingsindsats, som modsvarer beboerens behov for et træningsforløb. Det kan også være, at beboerens behov mere hensigtsmæssigt kan tilgodeses i en bolig i lokalområdet uden døgnhjælp, hvor der ydes hjælp svarende til den pågældendes behov. Eller borgeren kan have mere gavn af et andet botilbud efter servicelovens § 108, hvis målgruppebeskrivelse stemmer bedre overens med borgerens behov.

Derudover fremgår det af den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 4*, som en forudsætning for afgørelse om fraflytning af beboere i botilbud, jf. servicelovens § 108, at en anden borger, som kommunalbestyrelsen i frikommunen har pligt til at yde hjælp, jf. § 9, stk. 1 og 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, står på venteliste til det pågældende botilbud, jf. § 108 i lov om social service. Vurderingen af den anden borgers behov for tilbuddet skal ske på baggrund af samme retningslinjer, som gælder for andre borgere i kommunen.

Af den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 5*, fremgår, at det er en betingelse for, at kommunalbestyrelsen i frikommunen træffer afgørelse om fraflytning af beboere i botilbud, jf. servicelovens § 108, at frikommunen anviser beboeren en anden bolig i et andet botilbud, jf. §§ 107-108 i lov om social service, en almen plejebolig, jf. almenboliglovens § 105, eller yder hjælp til at leje et andet lejemål i lokalområdet. Bestemmelsens formål er at sikre, at borgeren tilbydes

en anden bolig. Hvis borgeren tilbydes et andet lejemål, er det en betingelse, at dette lejemål er beliggende i lokalområdet. Hvis borgeren tilbydes et andet botilbud, jf. servicelovens § 108 eller en almen plejebolig, jf. almenboliglovens § 105, vil reglerne om frit valg af et tilsvarende botilbud, jf. servicelovens § 108, stk. 2 eller almenplejebolig, jf. § 58 a. i lov om almene boliger mv. fortsat finde anvendelse. Det må dog antages, at det botilbud, som kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at borgeren skal fraflytte, ikke er et tilsvarende tilbud, og borgeren derfor ikke med sin frit valgsret kan ønske at blive boende i det tilbud, kommunen netop har udvisiteret borgeren fra.

Borgere, der har benyttet retten, jf. § 108, stk. 3, i lov om social service til at lade en ægtefælle mv. flytte ind i botilbuddet, sikres med den foreslåede bestemmelse i stk. 2, nr. 6, at den anden bolig, som kommunalbestyrelsen i frikommunen tilbyder, skal være egnet til beboerens husstand, hvis beboeren ønsker, at en ægtefælle, samlever, registreret partner eller børn fortsat skal indgå i husstanden.

Ifølge den foreslåede bestemmelse i stk. 2, nr. 7, skal kommunalbestyrelsen i frikommunen tilbyde at afholde beboerens flytteudgifter. Det kan være udgifter til et eventuelt indskud, depositum og forudbetalt leje i en lejet anden bolig og flytning af møbler. Kommunen kan dog kræve et eventuelt overskud i et udlæg retur, når borgeren senere fraflytter den anden bolig. Kommunen skal også tilbyde at dække en sådan indretning af den anden bolig, at den svarer til indretningen i det fraflyttede botilbud. Særlige indretninger kan bl.a. være indretninger, som beboeren har foretaget med hjemmel i kapitel 4 om installationer i og forbedringer af bolig i bekendtgørelse nr. 397 af 25. maj 2009 om lejerrettigheder til beboere i visse botilbud efter serviceloven.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i stk. 2, nr. 8, at den bolig, som kommunalbestyrelsen i frikommunen tilbyder borgeren i forbindelse med afgørelser efter den foreslåede bestemmelse i stk. 1, ikke må påføre borgeren øgede udgifter.

Med de foreslåede bestemmelser i stk. 2, nr. 8, tilvejebringes hjemmel til, at kommunalbestyrelsen i frikommunen afholder de udgifter for borgeren, som afgørelsen, jf. stk. 1 og stk. 3, indebærer.

Hvor stk. 2, nr. 7, regulerer de udgifter, der er forbundet med flytningen, regulerer stk. 2, nr. 8, udgifterne i lejeperioden.

Den foreslåede bestemmelse giver endvidere i *stk. 3* social- og integrationsministeren hjemmel til at godkende forsøg med, at kommunalbestyrelsen i frikommunen kan træffe afgørelse om, at efterlevende ægtefæller, samlevere og registrerede partnere, til beboeren, skal fraflytte botilbuddet.

Ifølge den foreslåede bestemmelse i stk. 3, nr. 1, er det en betingelse for, at kommunalbestyrelsen i frikommunen træffer afgørelse om fraflytning af beboere i botilbud, jf. servicelovens § 108, at kommunalbestyrelsen i frikommunen forgæves har forsøgt at motivere borgeren til at flytte ad frivillighedens vej. Dette skal som minimum ske ved en samtale med beboeren og/eller dennes pårørende om lejer-

ens aktuelle behov og ønsker. Formålet med bestemmelsen er at styrke dialogen mellem kommunalbestyrelsen i frikommunen og borgeren, herunder sådan at der kan findes løsninger, som er mindst muligt indgribende over for den pågældende.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i stk. 3, nr. 2, at det er en betingelse for, at frikommunen kan træffe afgørelse om flytning af ægtefællen eller samleveren, at kommunalbestyrelsen i frikommunen vurderer, at den pågældende ikke har behov for det pågældende botilbud. Opsigelsen af efterlevende ægtefælle eller samlever fra ægteparbolig i botilbuddet, jf. servicelovens § 108, kan således alene ske i tilfælde, hvor den efterlevende fysisk og mentalt er velfungerende, og hvor der er borgere i kommunen, der er på venteliste til den pågældende boligform. Vurderingen af den pågældendes behov for tilbuddet skal ske på baggrund af samme retningslinjer, som gælder for andre borgere i kommunen.

Endelig fremgår det af den foreslåede bestemmelse i stk. 3, nr. 3, at kommunalbestyrelsen i frikommunen skal opfylde betingelserne i stk. 2, nr. 4-5, nr. 6 for så vidt angår børn og nr. 7-9. Det vil sige, at disse betingelser både omfatter beboeren og dennes efterlevende ægtefælle, samlever og evt. overlevende børn.

Det foreslås i *stk. 4*, at det skal fremgå af borgerens boligdokument, jf. § 4 i bekendtgørelse nr. 397 af 28. maj 2009 om lejerrettigheder til visse beboere i botilbud efter serviceloven, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse efter de foreslåede bestemmelser i stk. 1 og 3. Kommunalebestyrelsen i frikommunen skal påføre denne en oplysning som et særligt vilkår i boligdokumentet, og vilkåret skal være fremhævet. Det kan f.eks. ske under punkt 8 med en afvigende tydelig skrift i boligdokumentet, som fremgår af bilag 1 til bekendtgørelsen. Vilkaeret skal være ledsaget af en beskrivelse af kriterier for, hvornår beboeren ikke længere kan siges at have gavn af tilbuddet.

For beboere med nedsat psykisk funktionsevne vil det ikke altid være tilstrækkeligt at foretage en skriftlig kommunikation med den pågældende til sikring af, at den pågældende har forstået vilkåret. Det foreslås derfor, at det skal gøres klart for beboeren, at kommunalbestyrelsen i frikommunen kan træffe afgørelse om fraflytning, jf. stk. 1 og 3. Det kan ske mundtligt i forbindelse med kommunalbestyrelsens visitation til botilbuddet.

Kommunalbestyrelsen i frikommunen skal orientere og inddrage værgerne, hvis beboeren har en værge. Det fremgår af servicelovens § 82, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal påse, om der er pårørende eller andre, der kan inddrages i varetagelsen af interesserne for en person med betydelig nedsat psykisk funktionsevne. Kommunalebestyrelsen skal være opmærksom på, om der er behov for at bede statsforvaltningen om at beskikke en værge efter værgemålsloven.

Hvis beboeren ønsker det, skal kommunalbestyrelsen i frikommunen inddrage samt orientere pårørende.

Det foreslås i *stk. 5*, at opsigelsesvarslet skal være 6 måneder til den første hverdag i en måned, der ikke er dagen før en helligdag.

Den foreslåede bestemmelse *stk. 6* indeholder en række krav til afgørelsens indhold. Hvis afgørelsen ikke indeholder de oplysninger, der fremgår af den foreslåede bestemmelse i *stk. 6*, vil den være ugyldig.

I lighed med, hvad der gælder for andre afgørelser efter den sociale lovgivning, foreslås det i *stk. 7*, at afgørelsen, jf. *stk. 1* og *3*, kan påklages til det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

I *stk. 7* foreslås det endvidere, at klagen har opsættende virkning, og at kommunalbestyrelsens genvurdering skal foreligge inden 4 uger fra sagens modtagelse i frikommunen. Klagen har dermed opsættende virkning, mens klageinstansen behandler sagen.

For at sikre beboerens retssikkerhed foreslås det, at en ægtefælle, en pårørende, en værge eller en anden repræsentant for den person, som afgørelsen, jf. *stk. 1* og *3*, vedrører, kan klage over frikommunens afgørelse, når den person, som afgørelsen vedrører, ikke selv er i stand til at klage. Dette er at sammenligne med de gældende bestemmelser i servicelovens §§ 133, *stk. 4*, og 134, *stk. 3*, hvor en ægtefælle, en pårørende, en værge eller en anden repræsentant for den person, som foranstaltningen vedrører, kan klage over kommunalbestyrelsen eller det social nævns afgørelse, når den person, som afgørelsen vedrører, ikke selv er i stand til at klage.

Til nr. 15 (frikommunelovens §§ 29 a-i)

Ad § 29 a

Etablering af et fælleskommunalt callcenter, som yder service til personer med bopæl i de kommuner, der deltager i det fælleskommunale callcenter, forudsætter af hensyn til det fælleskommunale callcenters varetagelse af denne service adgang til de deltagende kommuners elektroniske dokumenthåndteringssystemer.

Den foreslåede bestemmelse giver mulighed for, at medarbejdere i et fælleskommunalt callcenter, som yder service til borgere med bopæl i en af de kommuner, der deltager i det fælleskommunale callcenter, kan tilgå de deltagende kommuners elektroniske dokumenthåndteringssystemer ved borgerens henvendelse til det fælleskommunale callcenter.

Med fælleskommunale callcentre forstås et samarbejde mellem mindst to kommuner, herunder mindst en frikommune, som indebærer, at medarbejdere fra en eller begge kommuner modtager telefoniske henvendelser fra borgere i de deltagende kommuner med forespørgsler om status på evt. sager, behov for information mv. Et fælleskommunalt callcenter kan være forankret i en enkelt af de deltagende kommuner, som udfører opgaven for de øvrige deltagende kommuner, eller callcenter-funktionen kan gå på skift blandt de deltagende kommuner.

Med service forstås håndtering af telefoniske henvendelser fra borgere om status i de verserende sager, som borge-

ren, der retter henvendelse til callcentret, er part i. Som eksempel på en sådan henvendelse kan f.eks. nævnes forespørgsel om status på en verserende sag, som borgeren har i en af de deltagende kommuner, herunder f.eks. forventet sagsbehandlingstid eller bekræftelse af modtagelse af brev eller mail fra borgeren.

Service udføres på foranledning af en telefonisk henvendelse fra en borger med bopæl i en af de deltagende kommuner med anmodning om at få oplyst status på en verserende sag, som borgeren har i en af de deltagende kommuner. Opslaget i borgerens sag vil således ske på borgerens foranledning og forespørgsel.

Som led i varetagelsen af den nævnte service vil det være nødvendigt, at medarbejderne i det fælleskommunale callcenter har en afgrænset adgang til de deltagende kommuners elektroniske dokumenthåndteringssystemer. Med elektroniske dokumenthåndteringssystemer tænkes på de deltagende kommuners almindelige sagsbehandlingssystemer. Det fælleskommunale callcenters adgang til disse systemer må alene omfatte de oplysninger, som er nødvendige for callcenterets varetagelse af den nævnte serviceopgave.

Callcentret skal således have adgang til opslag i de deltagende kommuners sagsbehandlingssystemer med henblik på at kunne se status på den henvendende borgers sag.

Persondatalovens regler finder anvendelse ved opslag i de deltagende kommuners elektroniske systemer.

De enkelte deltagende kommuner i et fælleskommunalt callcenter vil være dataansvarlige, jf. persondatalovens § 3, nr. 4, for behandlingen af oplysninger, der foretages på kommunens vegne i callcentret.

Den kommune, der som led i callcenterfunktionen foretager opslag i de øvrige deltagerkommuners systemer på vegne af disse kommuner, er databehandler for disse kommuner, jf. persondatalovens § 3, nr. 5.

Efter persondatalovens § 41 må personer, virksomheder m.v., der udfører arbejde under den dataansvarlige eller databehandleren, og som får adgang til oplysninger, kun behandle disse efter instruks fra den dataansvarlige, medmindre andet følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov.

Databehandleren må ikke bruge de overladte oplysninger til andet end udførelsen af opgaven for den dataansvarlige.

Når en dataansvarlig overlader en behandling af oplysninger til en databehandler, skal den dataansvarlige sikre sig, at databehandleren kan træffe en række nærmere angivne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger, og påse, at dette sker, jf. persondatalovens § 42, *stk. 1*.

Såvel databehandleren som den dataansvarlige skal træffe de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger mod, at oplysninger hændeligt eller ulovligt tilintetgøres, fortabes eller forringes, samt mod, at de kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven. Persondatalovens sikkerhedsregler er nærmere udmøntet i sikkerhedsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltning-

ger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning).

Behandlingen ved en databehandler kræver, at der indgås en skriftlig aftale herom imellem den dataansvarlige og databehandleren (en såkaldt databehandleraftale), jf. persondatalovens § 42, stk. 2.

Brugen af medarbejdere til løsning af opgaver på tværs af flere kommuner gør det påkrævet, at der i forbindelse med etableringen af fælleskommunale callcentre og IT-understøttelsen heraf er fokus på behandlingssikkerheden, herunder med hensyn til styring af brugerrettigheder, interne kontrolordninger samt uddannelse og vejledning af medarbejderne om behandling af personoplysninger.

Det er de deltagende kommuner, der som dataansvarlige har pligt til at sikre sig, at callcentret indrettes i overensstemmelse med persondatalovens og sikkerhedsbekendtgørelsens regler.

Forsøget medfører endvidere behov for ændring af anvendelsesområdet for lov om frikommuner, jf. lovens § 2, idet ikke alene frikommuner vil kunne blive involveret i forsøg efter bestemmelsen, da de fælleskommunale callcentre, jf. stk. 1, ikke nødvendigvis alene skal have kommunale deltagere blandt frikommunerne. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 3.

Ad § 29 b

Efter § 161 i almenboligloven kan kommunalbestyrelsen beslutte, at bl.a. lokaler til brug for sociale tilbud efter serviceloven kan tilvejebringes ved overenskomst med almene boligorganisationer. Herunder hører botilbud efter § 107 i serviceloven, hvorefter kommunalbestyrelsen kan tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige problemer har behov for det. Sådanne lokaler kaldes kapitel 12 - institutioner, fordi reglerne herom findes i almenboliglovens kapitel 12, og de lejes af kommunen efter reglerne i erhvervslejeloven. Lokalerne kan etableres både i nybyggeri og i eksisterende byggeri, og de skal udgøre en selvstændig afdeling. Hvis de etableres i eksisterende byggeri, bortfalder den støtte, der ydes til boligerne (p.t. ydelsesstøtte).

Det foreslås i *stk. 1*, at ministeren for by, bolig og landdistrikter kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune efter aftale med almene boligorganisationer kan tilvejebringe botilbud efter § 107 i lov om social service i eksisterende afdelinger med familieboliger, uden at boligorganisationen skal opfylde kravet om at udskille disse boliger i en selvstændig afdeling via en ejerlejlighedsopdeling.

Som anført bliver lejeforholdet mellem boligorganisationen og kommunen omfattet af erhvervslejeloven. Her er der fri lejefastsættelse, men for at sikre, at afdelingen og dermed de øvrige lejere i afdelingen ikke lider tab ved udlejningen til kommunen, foreslås det i *stk. 2* at stille krav om, at kommunen skal betale en leje, der mindst svarer til balancelejen med tillæg af den ydelsesstøtte, der ville være ydet, hvis bo-

ligerne var udlejet som almene boliger. Balanceleje er en leje, som svarer til afdelingens udgifter. I de tilfælde, hvor kommunen opsiges en bolig inden forsøgsperiodens udløb, og den pågældende bolig igen udlejes som almen bolig, vil der atter skulle ydes ydelsesstøtte.

Lejeforholdet mellem kommunen og boligorganisationen ophører efter *stk. 3* ved forsøgsperiodens udløb.

Det foreslås endvidere i *stk. 3*, at kommunen og boligorganisationen ud fra en konkret vurdering og inden udløbet af forsøgsperioden skal aftale, om den enkelte beboer skal have ret til at blive boende som lejer enten på almindelige vilkår eller efter reglerne om udlusningsboliger i § 63 i almenboligloven.

Hvis kommunen og boligorganisationen aftaler, at en beboer skal have ret til at fortsætte som lejer af den pågældende bolig – men kun som lejer af boligen som udlusningsbolig - overlades det til kommunen og boligorganisationen at vurdere på hvilke vilkår, dette skal ske.

Hvis kommunen og boligorganisationen ikke kan blive enige om at lade en beboer fortsætte som lejer, må den pågældende flytte, og kommunen må anvise et andet botilbud.

Med hensyn til de beboerdemokratiske beføjelser bemærkes, at erhvervslejere ikke deltager i beboerdemokratiet og dermed ikke har adgang til afdelingsmødet. Kommunen vil således ikke kunne deltage i beboerdemokratiet, og det vil beboerne i botilbuddet heller ikke kunne.

For at sikre at de pågældende afdelinger vil kunne fungere som andre almene boligafdelinger, vil der kun blive givet tilladelse til, at en mindre del af afdelingens boliger kan udlejes til kommunen med henblik på anvendelse som botilbud efter servicelovens § 107.

Der vil ved godkendelsen i øvrigt blive taget stilling til de forhold, som ikke er omhandlet i selve lovteksten. Dette gælder f.eks. administrationen af ydelsesstøtten, herunder spørgsmålet om betalingen af evt. udgifter knyttet til op- og nedreguleringen.

Ad § 29 c

Efter gældende regler har udlejeren - som i andre almene boliger - kun mulighed for at opsiges lejere i plejeboliger, hvis 1) lejeren misligholder lejeforholdet, 2) lejeforholdet er tidsbegrænset eller 3) det sker som led i nedrivning eller ombygning, jf. opsigelsesreglerne i kapitel 14 i den almene lejelov.

Dør lejeren af en plejebolig, har ægtefællen efter gældende regler ret til at fortsætte lejeforholdet, jf. § 71, stk. 1, i ovennævnte lov. Samme ret har en anden person, der i en periode på mindst 2 år umiddelbart forud for dødsfaldet har haft fælles husstand med lejeren, jf. § 71, stk. 2.

Et tilbuds fysiske rammer og aktiviteter vil typisk være tilpasset de særlige behov, som målgruppen for tilbuddet har. Når nuværende beboeres behov af forskellige årsager ikke længere svarer til det, som tilbuddet er bygget op omkring, kan tilbuddets oprindelige formål ikke opfyldes. Dette forhold kan indebære, at nogle borgere bremses i en positiv ud-

vikling, fordi de øvrige beboere ikke følger samme udvikling. Desuden medfører det en dårlig udnyttelse af kapaciteten, når pladserne på et tilbud optages af beboere, der ikke længere har gavn af tilbuddet, så borgere, der rent faktisk ville have gavn af det pågældende tilbud, ikke kan få plads.

I sådanne situationer har kommunen mulighed for at tilbyde borgeren en anden bolig og opnå samtykke til at afbryde lejeforholdet.

Med de foreslåede nye regler udvides de gældende opsigelsesregler i frikommunerne, således at det bliver muligt at opsigte lejere i almene plejeboliger i flere situationer.

Det foreslås i *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen i en frikommune får mulighed for at træffe afgørelse om, at en lejer ikke har behov for at bo i den pågældende bolig, hvis lejerens behov for pleje og støtte ikke længere varetages mest hensigtsmæssigt i den nuværende bolig, hvis en efterlevende ægtefælle eller samlever ikke har behov for en plejebolig, eller hvis en efterlevende ægtefælle, som har behov for en plejebolig, bor i en bolig, der er egnet til 2 personer.

Registrerede partnere er i denne sammenhæng sidestillet med ægtefæller.

Det foreslås i *stk. 2*, at alene lejere, som den relevante frikommune er handlekommune for efter retssikkerhedsloven, skal være omfattet af den foreslåede bestemmelse. Frikommunen skal således være både myndighed og leverandør i forhold til de lejere, som er omfattet af forsløget.

Afgørelsen efter *stk. 1* skal træffes på grundlag af en konkret vurdering af den enkelte lejer. Afgørelsen danner grundlag for den efterfølgende opsigelse, jf. bemærkningerne til *stk. 4*. Kommunalbestyrelsens afgørelse om, at lejeren ikke har behov for den pågældende bolig, meddeles lejeren umiddelbart efter, at den er truffet.

Det forudsættes, at de frikommuner, hvor kommunalbestyrelsen træffer beslutning om at udføre forsøg efter den foreslåede bestemmelse, inden en eventuel afgørelse efter *stk. 1* søger at motivere den pågældende lejer til at fraflytte boligen frivilligt. Dette skal som minimum ske ved en samtale med lejeren og/eller dennes pårørende om lejerens aktuelle behov og ønsker.

Da en afgørelse efter den foreslåede bestemmelse er meget indgribende over for lejeren, foreslås det i *stk. 3*, at lejeren får mulighed for at påklage afgørelsen på samme måde, som en boligsøgende kan klage over en afgørelse, hvor den pågældende ikke bliver godkendt til en plejebolig, jf. almenboliglovens § 58 c, som henviser til kapitel 10 i retssikkerhedsloven.

Det følger heraf, at klage over afgørelsen skal indgives til den relevante kommunalbestyrelse, som herefter skal genvurdere sagen. Klagen skal indgives inden 4 uger efter, at lejeren har fået meddelelse om afgørelsen. Hvis afgørelsen fastholdes, sendes klagen af kommunalbestyrelsen videre til det sociale nævn, som den kommune, der har truffet afgørelsen, hører under. Af hensyn til at sikre en hurtig kommunal genvurdering, foreslås det i *stk. 3, 2. pkt.* fastsat, at kommunalbestyrelsens genvurdering af sagen skal ske inden 4 uger fra modtagelsen.

Efter det foreslåede *stk. 4* får kommunalbestyrelsen ret til at opsigte en lejer af en kommunalt ejet almen plejebolig, hvis den forinden har truffet en afgørelse gående ud på, at lejeren ikke har behov for boligen. Kommunalbestyrelsen får endvidere ret til at forlange, at de andre udlejere af almene plejeboliger skal opsigte lejeren, hvis kommunalbestyrelsen har truffet en sådan afgørelse for en lejer i en plejebolig, der er ejet af andre udlejere. Det foreslås herudover at give kommunalbestyrelsen pligt til at sende kopi af det krav, som den har sendt til en anden almen udlejer, til lejeren, således at lejeren kan følge med i processen.

Adgangen til opsigelse efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* finder anvendelse, uanset om den efterlevende ægtefælle eller den efterlevende samlever, jf. *stk. 1, nr. 2 og 3*, har ret til at overtage lejeforholdet efter bestemmelserne i almenlejelovens § 71, *stk. 1 og 2*, eller om den pågældende er angivet på lejekontrakten.

Da boligen er et centralt velfærdsgode, og da forslaget omfatter en særlig sårbar gruppe foreslås det i *stk. 5* fastsat, at opsigelse forudsætter et opsigelsesvarsel på mindst 6 måneder.

Det foreslås samtidig i *stk. 6*, at kommunalbestyrelsen ved opsigelse efter *stk. 4*, skal anvise lejeren en anden passende bolig i lokalområdet. Lejeren kan vælge at afslå kommunalbestyrelsens tilbud og i stedet anvende almenboliglovens frivalgsregler til at få en anden bolig.

Lejeniveauet i den bolig, som kommunalbestyrelsen tilbyder, må ikke overstige lejeniveauet i den opsagte bolig.

Ved passende bolig forstås en bolig, som med hensyn til boligtype og størrelse passer til den enkelte lejer. Der kan således være tale om både at anvise lejeren en anden plejebolig - eller hvis lejeren ikke har behov for den pleje og omsorg, som følger med en plejebolig - en almindelig ældrebolig. Især for så vidt angår efterlevende ægtefæller og samlevende kan der også være tale om anvisning af en familiebolig.

Opsigelse af en efterlevende ægtefælle eller samlever, som har behov for en plejebolig, fra en bolig, der er egnet til to personer, forudsætter herudover, at der i den relevante frikommune er et aktuelt behov for den pågældende boligtype til kommunens egne borgere, at den efterlevende anvises en plejebolig i samme afdeling, og at den pågældende ikke har behov for de særlige hjælpemidler og redskaber mv., som måtte være installeret i boligen.

Det foreslås videre, at kommunen i alle tilfælde, hvor et lejemål opsiges efter *stk. 4*, skal tilbyde at betale lejerens rimelige og dokumenterede flytteudgifter i forbindelse med flytning til en anden bolig. Kommunen skal samtidig tilbyde at betale forskellen mellem det beløb, som lejeren får tilbage i forbindelse med fraflytningen – det vil sige lejerens beboerindskud fratrukket evt. krav om istandsættelse mv. af den hidtidige bolig og beboerindskuddet i den nye bolig. Det samme gælder, hvis der skal betales depositum og forudbetalt leje. Hvis der ved fraflytningen fra den nye bolig skal ske tilbagebetaling af en del af indskuddet/depositummet og den forudbetalte leje, skal dette beløb betales til kommunen

– dog højst det beløb, som kommunen betalte ved indflytningen.

Det foreslås herudover, at kommunen skal tilbyde at betale udgifterne til indretningen af den anviste bolig, f.eks. udgifter til ophængning af gardiner og lamper.

Endelig er det et krav efter det foreslåede *stk. 7*, at det skal fremgå af lejekontrakten, at opsigelse kan ske efter den særlige opsigelsesregel i *stk. 4*.

Det forudsættes, at de frikommuner, hvor kommunalbestyrelsen træffer beslutning om at udføre forsøg efter den foreslåede bestemmelse, ved visitationen til de af forsøget omfattede boliger og boligformer herudover tydeligt over for de relevante borgere samt eventuelle pårørende redegør for formålet med og betingelserne for den eller de pågældende borgeres ophold i boligen, herunder i forhold til afgrænsning af hvornår det pågældende tilbud eller boligform som udgangspunkt må antages at være aktuelt.

Ad § 29 d

Efter gældende regler kan der ikke fastsættes bestemmelser om, at ejerens kommunikation med kommunen om forhold, der er omfattet af BBR-loven, skal ske digitalt. Med frikommunelovens § 12 a foreslås, at de enkelte frikommuner kan indføre obligatorisk digital selvbetjening på udvalgte serviceområder. Denne mulighed vil også kunne dække ejerens meddelelser af ændringer vedr. ejendommens registrering i Bygnings- og Boligregistret (BBR) i henhold til lovbekendtgørelse 160 af 8. februar 2010 om bygnings- og boligregistrering. Den foreslåede bestemmelse i § 12 a skal generelt ses som en udvidelse af de krav, kommunen kan stille til ejeren i forhold til afgivelse af oplysninger til BBR i henhold til § 17 i bekendtgørelse nr.1010 af 24. oktober 2012 om ajourføring af Bygnings- og Boligregistret (BBR).

Den i *stk. 1* foreslåede bestemmelse giver herudover hjemmel til, at ministeren for by, bolig og landdistrikter kan godkende, at kommunalbestyrelsen i en frikommune ved brug af digitale løsninger kan meddele ejere af ejendomme ændringer i ejendommens registrering i bygnings- og boligregistret (BBR). Godkendelsen forudsætter, at de berørte frikommuner sikrer finansieringen af de omkostninger, der vil være forbundet med implementering af it-løsningen.

Det foreslås med *stk. 2*, at frikommunen skal fravige kravet om digital kommunikation, hvor særlige forhold medfører, at ejeren ikke kan opfylde kravene. Særlige forhold kan eksempelvis være et særligt handicap, manglende it-kompetencer, sprogvanskeligheder mv., som bevirker, at ejeren af denne grund ikke kan modtage den digitale meddelelse. Det er frikommunen, der konkret vurderer, hvorvidt der foreligger sådanne særlige forhold.

Der er endnu ingen erfaringer med obligatorisk digital kommunikation fra kommunen til ejeren på BBR-området. Med bestemmelsen etableres en fleksibilitet i forhold til at håndtere de særlige udfordringer, der måtte opstå i forbindelse hermed. En del kommunikation mellem kommunen og ejendomsjeren sker eksempelvis i dag med ejerens repræsentant, et familiemedlem, en medarbejder, administrator el-

ler lignende, som ikke i alle tilfælde vil kunne forventes at være udstyret med den fornødne digitale autorisation.

BBR-systemet er i dag indrettet således, at systemet automatisk udsender BBR-meddelelser pr. brev til ejer ved væsentlige ændringer i ejendommens BBR-registrering. Bestemmelsen vil kunne anvendes sammen med frikommunens eventuelle fravalg af denne ordning. Det forudsættes, at ejeren modtager direkte besked om væsentlige ændringer i BBR.

Ad § 29 e

Efter § 5 a i ligestillingsloven skal bl.a. kommunalbestyrelserne hvert andet år over for kommunens beboere redegøre for situationen med hensyn til ligestilling mellem kvinder og mænd i kommunen. Det fremgår endvidere af § 5 a, at redegørelsen skal vedtages af kommunalbestyrelsen i et møde, og at redegørelsen skal indsendes til ministeren for ligestilling og kirke.

Kommunernes forpligtelse til at indsende ligestillingsredegørelser stammer fra den daværende § 62 i styrelsesloven (jf. lovbekendtgørelse nr. 629 af 29. juni 2001), og det blev med ændring af styrelsesloven i 2002 bestemt, at redegørelserne fremover skulle sendes til ministeren for ligestilling og kirke fremfor som hidtil til det daværende indenrigsministerium. Formålet med at samle ligestillingsredegørelserne for stat og kommune hos ministeren for ligestilling og kirke var, at ministerens årlige redegørelse for ligestilling til Folketinget kunne være en redegørelse for den samlede offentlige sektor. Kommunerne indsender ligestillingsredegørelsen i ulige år.

Med den foreslåede bestemmelse *stk. 1* kan kommunalbestyrelsen i en frikommune træffe beslutning om at undlade at udarbejde en ligestillingsredegørelse til ministeren for ligestilling og kirke, jf. § 5 a i ligestillingsloven. Bestemmelsen gælder de ligestillingsredegørelser, der ellers ville blive indsendt i 2013 og 2015.

Der er med den foreslåede bestemmelse ikke lagt op til andre ændringer i frikommunernes forpligtelse til at varetage ligestilling i medfør af ligestillingslovens § 4 og til at redegøre for arbejdet overfor kommunalbestyrelsen, borgere mv. Orienteringen kan f.eks. ske gennem egne eventuelle redegørelser, strategier, statistikker mv. om ligestillingsinitiativer.

I det foreslåede *stk. 2* er fastsat, at de frikommuner, der vælger at udføre forsøget, skal indsende kommunens egne eventuelle redegørelser, statistikker, evalueringer mv. for ligestillingsinitiativer til ministeren for ligestilling og kirke hvert andet år, hvor de øvrige kommuner indberetter ligestillingsredegørelser. Formålet med dette er, at ministeren kan anvende viden om ligestilling i de pågældende frikommuner i sin Perspektiv- og handlingsplan og årlige redegørelse om ligestilling for Folketinget, jf. § 7, stk. 1, i ligestillingsloven. Endvidere kan ministeriet anvende redegørelser mv. i de samlede opgørelser over ligestilling mellem kvinder og mænd i Danmark, selvom frikommunerne vælger ikke at

indsende ligestillingsredegørelser i medfør af § 5 a i ligestillingsloven.

Det forventes ikke af frikommuner, der gør brug af denne bestemmelse, at de udarbejder yderligere redegørelser, strategier, evalueringer og lignende til ministeren for ligestilling og kirke, end dem kommunen i forvejen måtte udarbejde som følge af den generelle forpligtelse til at arbejde med ligestilling i § 4 i ligestillingsloven.

Ad § 29 f

Formålet med den foreslåede lovændring er i de enkelte frikommuner at indføre obligatorisk digital selvbetjening hurtigere og på flere områder, end der indgår i regeringens generelle indfasningsplan (bølgeplan) for området.

Den foreslåede bestemmelse er et led i realiseringen af regeringens målsætning om, at al kommunikation mellem borgere, virksomheder og det offentlige skal foregå digitalt inden udgangen af 2015, hvilket fremgår af regeringsgrundlaget »Et Danmark, der står sammen« (oktober 2011).

Dette indebærer, at papirblanketter og brevpost udfases frem mod 2015.

Det er målet, at offentlige myndigheder i 2015 modtager mindst 80 pct. af alle ansøgninger, anmeldelser og indberetninger mv. fra borgerne digitalt. Det vurderes, at det ikke vil være praktisk gennemførligt med 100 pct. Der skal tages hensyn til borgere, der f.eks. ikke har mulighed for at tilegne sig it-kompetencer samt borgere med særlige behov, herunder hensynet til ældre, handicappede, demente, socialt udsatte, udenlandske borgere i Danmark og personer med bopæl i udlandet. Der skal endvidere tages hensyn til de borgere, der ikke kan anvende de digitale selvbetjeningsløsninger, eksempelvis fordi de ikke kan få en digital signatur. Der vil endvidere være områder eller dele af områder, hvor det ikke giver mening at digitalisere.

Det er hensigten, at det for borgerne frem mod 2015 bliver obligatorisk at bruge digitale selvbetjeningsløsninger i den skriftlige kommunikation med de offentlige myndigheder i forbindelse med ansøgninger, anmeldelser, indberetninger mv. Digital selvbetjening bliver således den primære kommunikationskanal.

Målet er at effektivisere den offentlige sektor ved at sikre en bedre ressourceudnyttelse samtidig med, at borgerne oplever en bedre service.

Det er afgørende, at der er god hjælp at hente for de borgere, der ikke kan bruge de digitale løsninger eller på anden vis har brug for støtte.

Det skal være muligt i særlige tilfælde at tage højde for visse personer eller situationer og sikre, at disse betjenes på anden vis end ved digital selvbetjening. Herved sikres det, at alle borgere, også de der ikke må forventes at kunne benytte digitale selvbetjeningsløsninger, fortsat kan komme i kontakt med de offentlige myndigheder. Det er kommunen, der, under hensynstagen til den enkelte borgers behov, anviser, hvilken kommunikationskanal borgere, der ikke ansøger digitalt, vil skulle anvende. Disse borgere får dermed samme

muligheder for at blive betjent som de borgere, der selv eller ved hjælp er i stand til at anvende de digitale løsninger.

Realiseringen af målsætningen om, at ansøgninger, anmeldelser og indberetninger mv. fra borgere til det offentlige skal foregå digitalt inden udgangen af 2015, forudsættes at ske i årlige bølger (bølge 1-4), hvor flere og flere områder gøres obligatorisk digitale. På den måde sikres det bl.a., at de områder, hvor borgerne er mest it-parate, og hvor der findes den største modenhed af it-løsninger og modenhed hos myndighederne, først overgår til obligatorisk selvbetjening.

Formålet med frikommuneforsøget er således, at sikre en hurtigere og mere omfattende indførelse af det digitale krav end tilfældet er efter regeringens bølgeplan.

Den enkelte frikommune kan således indføre obligatorisk digital selvbetjening på områder, der først gøres obligatorisk digital fra 1. december 2013 og frem til og med 2015, hvilket er planen for indfasningen af områder omfattet af bølge 2 til 4.

Den enkelte frikommune kan endvidere indføre obligatorisk digital selvbetjening på områder, der ikke er eller ikke forventes at blive en del af regeringens bølgeplan.

For at kunne pålægge borgerne pligt til at anvende digitale selvbetjeningsløsninger ved ansøgninger, anmeldelser, indberetninger mv. til kommunen, skal dette være hjemlet i lov.

Der eksisterer ikke en særlov om obligatorisk digital selvbetjening. Obligatorisk digital selvbetjening er, som nævnt, indført på enkeltområder ved en ændring af de særlove, der er på det enkelte ministerområde vedrørende ansøgning, anmeldelse, indberetning mv. på de konkrete serviceområder.

Det foreslås derfor i bestemmelsens *stk. 1*, at der gives hjemmel til, at samtlige ministre på deres område, kan give frikommunerne lov til at indføre krav om digital selvbetjening på serviceområderne i særlovene på deres område. Udover vedkommende minister skal økonomi- og indenrigsministeren også godkende ansøgninger efter bestemmelsen.

Lovforslaget lægger sig op ad det koncept og den fremgangsmåde, der blev vedtaget med lov nr. 558 af 18. juni 2012 om ændring af lov om Det Centrale Personregister, lov om dag-, fritids- og klubtilbud mv. til børn og unge, lov om folkeskolen og sundhedsloven (Overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere for så vidt angår anmeldelse af flytning, ansøgning om plads i dagtilbud, indskrivning i folkeskolen og skolefritidsordning samt ansøgning om sundhedskort og EU-sygesikringskort).

Der henvises til de almindelige bemærkninger i L 159 vedrørende lov nr. 558 af 18. juni 2012. Særligt afsnit 3 til og med afsnit 4.3, der bl.a. andet indeholder beskrivelse af Forholdet til anden relevant lovgivning, Grundlæggende forvaltningsretlige principper, Persondatabeskyttelse, Lovforslagets udformning, Generelt for obligatorisk digital selvbetjening, Information, Hjælp og vejledning, Særlige forhold, Identifikation af borgeren, Infrastruktur og tekniske løsninger og Hvornår en digital meddelelse anses for at være kommet frem.

De foreslåede *stk. 1-2* giver mulighed for, at kommunalbestyrelsen i en frikommune efter ansøgning til vedkommende minister og økonomi- og indenrigsministeren kan indføre krav om, at borgeren skal ansøge, meddele, anmelde, indberette mv. ved digital selvbetjening. Det er den enkelte frikommune, der udvælger, hvilke serviceområder, hvorpå der indføres formkrav om digital ansøgning, ligesom det er den enkelte frikommune, der er ansvarlig for at stille en brugervenlig, sikker og tilgængelig selvbetjeningsløsning til rådighed for borgerne.

Kommunerne vil, som det også er tilfældet i dag, skulle iagttage persondataloven ved deres virke og håndtering af oplysninger samt ved udvikling og implementering af digitale selvbetjeningsløsninger.

Med den foreslåede bestemmelse indføres der mulighed for, at kommunerne stiller formkrav om digital ansøgning, anmeldelse mv. Dette gælder også på områder, hvor der i dag er fastsat eller forudsat en anden tilgang til, hvordan borgerne indgiver en ansøgning, anmeldelse mv. Den foreslåede bestemmelse ændrer ikke i øvrigt på rettigheder efter anden lovgivning, eller på persondataloven i øvrigt.

De udvalgte områder, skal forinden godkendes af den relevante minister, der har ressortansvaret for loven på området, og økonomi- og indenrigsministeren.

Økonomi- og Indenrigsministeriet vil orientere samtlige ministerier om den foreslåede bestemmelse om forsøg med obligatorisk digital selvbetjening for at understøtte, at ministrene er opmærksomme på formålet med frikommuneforsøget og baggrunden for den foreslåede bestemmelse, inden frikommunerne evt. indsender ansøgninger om forsøg på konkrete serviceområder.

Det foreslås i *stk. 3*, at det som altovervejende hovedregel bliver obligatorisk at benytte de digitale selvbetjeningsløsninger på de udvalgte områder. Konsekvensen af, at en ansøgning, meddelelse, anmeldelse eller indberetning mv. ikke indgives digitalt, er, at kommunen vil afvise ansøgningen, meddelelsen, anmeldelsen, indberetningen mv. efter behørig vejledning.

Det foreslås, at hvor særlige forhold gør sig gældende, vil borgeren dog kunne ansøge, anmelde, indberette mv. på anden måde end digitalt. Særlige forhold kan eksempelvis være et særligt handicap, manglende it-kompetencer, sprogvanheligheder, socialt udsatte mv., som af denne grund ikke kan benytte den digitale selvbetjeningsløsning. Det er kommunen, der konkret vurderer, hvorvidt der foreligger særlige forhold, der gør, at en borger ikke kan ansøge mv. digitalt.

Samtidig foreslås det, at det er den offentlige myndighed, herunder kommunen, der beslutter, hvilken alternativ kommunikationskanal en borger, der ikke ansøger digitalt, vil skulle anvende.

Det foreslås i *stk. 4*, at kommunen helt ekstraordinært kan vælge at acceptere en ikke-digital ansøgning, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage ansøgningen, meddelelsen, anmeldelsen, indberetningen mv. på anden måde end digitalt.

Lovforslaget ændrer ikke på borgernes rettigheder efter anden lovgivning, eksempelvis på ret til ydelser efter serviceloven. Det er alene måden, hvorpå borgeren skal ansøge, meddele, anmelde, indberette mv., der slås fast.

Personer, der ikke kan få den fællesoffentlige digitale signatur NemID, skal tilbydes at ansøge på en anden måde end digitalt i de tilfælde, hvor selvbetjeningsløsningen kræver anvendelse af en digital signatur.

Det slås efter *stk. 5* fast, at en digital ansøgning, meddelelse, anmeldelse eller indberetning mv. anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunen.

For at sikre, at erfaringerne fra frikommuneforsøget på digital selvbetjening kan indgå i regeringens videre arbejde med indfasning af bølgeplanen, foreslås det, at Økonomi- og Indenrigsministeriet løbende indsamler oplysninger om, hvilke områder kommunerne har digitaliseret, og afrapporter erfaringer fra frikommunerne til Finansministeriet ved Digitaliseringsstyrelsen.

Ad § 29 g

Efter sygedagpengelovens § 24 ophører udbetalingen af sygedagpenge efter udløbet af en kalendermåned, når der er udbetalt sygedagpenge i mere end 52 uger i de 18 forudgående kalendermåneder. Det følger dog af sygedagpengelovens § 27, at der er en række muligheder for at kommunen kan træffe afgørelse om at forlænge sygedagpengeperioden ud over varighedsbegrænsningen.

Der er i sygedagpengelovens § 25 en særlig varighedsbegrænsning for pensionister. Efter denne bestemmelse ophører udbetalingen af sygedagpenge, når der er udbetalt sygedagpenge i mere end 26 uger i de 12 forudgående kalendermåneder. For denne gruppe er der i sygedagpengelovens § 29 en enkelt mulighed for forlængelse af sygedagpengeperioden ud over varighedsbegrænsningen.

Den foreslåede bestemmelse *stk. 1* betyder, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at en person, hvis sygedagpenge ophører på grund af varighedsbegrænsningen i sygedagpengelovens § 24 eller § 25, eller efter anvendelsen af en af forlængelsesreglerne i sygedagpengelovens § 27 eller § 29, er berettiget til en ydelse fra kommunen i tilfælde, hvor der på grund af alvorlig sygdom er usikkerhed om den pågældendes mulighed for at vende tilbage til arbejdsmarkedet.

De nærmere betingelser for at modtage ydelsen fastlægges, administreres og finansieres fuldt ud af den enkelte kommune, jf. det foreslåede *stk. 2*. Det forudsættes således, at kommunen ud fra de fastlagte retningslinjer i den konkrete sag lægger en individuel vurdering til grund for afgørelsen i den konkrete sag.

Da ydelsen fuldt ud finansieres af den enkelte kommune, er der ikke adgang til hverken hel eller delvis statslig refusion for udgifterne til ydelsen eller til administrationen heraf.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 7 e om kontoplan, revision, regnskab mv.

Efter § 2, nr. 10, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats er personer, der ikke er i beskæftigelse, og som ikke opfylder betingelserne for at modtage offentlig hjælp til forsørgelse, herunder dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring mv., kontanthjælp efter lov om en aktiv socialpolitik eller SU efter lov om statens uddannelsesstøtte, samt personer, der ikke kan få tilbud efter integrationsloven, også omfattet af målgrupperne efter afsnit III-VII i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Det foreslåede *stk. 3* betyder således, at en person, der ikke er i beskæftigelse, og som modtager den ydelse, som kommunen kan træffe afgørelse om efter lovforslaget, ikke er udelukket fra de indsatser, der fremgår af afsnit III-VII i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Det foreslås i *stk. 4*, at kommunens afgørelse om bevilling af ydelsen efter *stk. 1*, ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Det følger af det foreslåede *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen kan iværksætte forsøg med udbetaling af en ydelse til alvorligt syge. Kommunalbestyrelsen fastlægger endvidere de nærmere vilkår for modtagelse af ydelsen. Hertil kommer, at forsøget er tidsmæssigt begrænset til udgangen af 2015, jf. § 1 i lov om frikommuner. Det vurderes på den baggrund, at en ankemyndighed ikke har eller med rimelighed vil kunne opnå den fornødne faglige kompetence til at efterprøve sagerne inden for forsøgets tidsmæssige udstrækning. En to-instansprøvelse vurderes derfor ikke at være relevant.

Ad § 29 h

Efter gældende regler vedrørende beskæftigelsesindsatsen kan der ikke gives tilbud om vejledning og opkvalificering i form af erhvervskompetencegivende uddannelse til unge under 25 år, med mindre de er forsørgere.

Efter gældende regler kan der ved ansættelse i elev- og lærlingeforløb kun ydes tilskud til elev- eller lærlingelønnen, hvis personen på grund af omfattende psykiske, fysiske eller sociale problemer alene er i stand til at yde en meget begrænset arbejdsindsats.

Den foreslåede bestemmelse vil give frikommunerne mulighed for i særlige tilfælde at finansiere tilskud til løn under praktik i forbindelse med en uddannelsesaftale.

Målgruppen for forslaget er, jf. det foreslåede *stk. 2*, kontanthjælpsmodtagere under 25 år, som:

- 1) har gennemført et eller flere grundforløb i henhold til lov om erhvervsuddannelser,
- 2) på grund af særlige forhold har brug for særlig hjælp til at få en elevplads, og som
- 3) har modtaget kontanthjælp i en sammenhængende periode på mere end 6 måneder efter afsluttet grundforløb, og ikke har indgået en uddannelsesaftale i henhold til lov om erhvervsuddannelser.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at kommunen i forbindelse med, at der indgås en uddannelsesaftale i henhold til lov om erhvervsuddannelser, kan aftale med arbejdsgiveren, at kommunen udbetaler tilskud til arbejdsgiveren under praktikken. Tilskuddet kan udgøre op til arbejdsgive-

rens samlede lønudgifter i forbindelse med elevens ansættelse, jf. det foreslåede *stk. 4*.

Det er forudsat, at kommunen selv afholder den fulde udgift til forsøget, jf. her det foreslåede *stk. 3*. Kommunens merudgifter kan ikke anmeldes til refusion, og udgifterne er ikke omfattet af budgetgarantien.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 7 e om kontoplan, revision, regnskab mv. for så vidt angår kommunernes indberetning af udgifterne til forsøget.

Kommunalbestyrelsen skal, udover de i *stk. 2* fastlagte betingelser, fastsætte de nærmere regler for, at tilskud kan gives og for administrationen af ordningen, jf. det foreslåede *stk. 3*.

Det foreslås i *stk. 5*, at kommunens afgørelse om bevilling eller afslag på tilskud efter *stk. 1* ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Det følger af det foreslåede *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan iværksætte forsøg med tilskud til løn under praktik i forbindelse med en uddannelsesaftale i henhold til lov om erhvervsuddannelser. Kommunalbestyrelsen fastlægger endvidere de nærmere vilkår for modtagelse af tilskuddet. Hertil kommer, at forsøget er tidsmæssigt begrænset til udgangen af 2015, jf. § 1 i lov om frikommuner. Det vurderes på den baggrund, at en ankemyndighed ikke har eller med rimelighed vil kunne opnå den fornødne faglige kompetence til at efterprøve sagerne inden for forsøgets tidsmæssige udstrækning. En to-instansprøvelse vurderes derfor ikke at være relevant.

For så vidt angår spørgsmålet om den foreslåede bestemmelses mulige statsstøtteretlige implikationer henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 9.

Ad § 29 i

Efter gældende regler kan borgere med egen selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse ikke få tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Årsagen er, at selvstændige pr. definition ikke betragtes som ledige og derfor ikke er målgruppe for indsatsen i henhold til loven.

Den foreslåede bestemmelse betyder, at kommunalbestyrelsen kan beslutte og fastlægge betingelserne for, at personer, der har bopæl i kommunen, og som opretter selvstændig virksomhed for at drive den som hovedbeskæftigelse, kan tilbydes at deltage i et særligt og individuelt tilrettelagt iværksætterforløb med en varighed på op til 12 uger. Forløbet kan ikke gives som led i indsatsen efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, herunder som led i en jobplan.

Forløb, der gives forud for oprettelse af cvr.nr., vil fortsat kunne gives som led i en jobplan på baggrund af den aktive beskæftigelsesindsats i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, såfremt betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt. Jobplanen kan dog alene indeholde den del af et evt. længerevarende forløb, som afvikles, inden den ledige opretter cvr.nr., og dermed driver selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse.

De særlige iværksætterforløb efter det foreslåede *stk. 1* finansieres og administreres fuldt ud af den enkelte kommune, jf. det foreslåede *stk. 2*. Det vil sige, at der ikke er ad-

gang til hverken hel eller delvis statslig refusion for udgifterne til administration, iværksættelse og afholdelse mv. af forløbene. Kommunens udgifter til de særlige iværksætterforløb kan således ikke anmeldes til refusion, og udgifterne er ikke omfattet af budgetgarantien.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 7 e om kontoplan, revision, regnskab mv. for så vidt angår kommunernes indberetning af udgifterne til forsøget.

For at sikre en ensartet administration af ordningen i den enkelte frikommune indebærer det foreslåede *stk. 2*, at det stilles som betingelse, at kommunalbestyrelsen fastlægger nærmere regler for, under hvilke betingelser kommunen kan tilbyde de særlige iværksætterforløb, herunder regler om målgruppen. Forløbet skal tilrettelægges individuelt, jf. det foreslåede *stk. 2*.

Det foreslås i *stk. 3*, at kommunens afgørelse ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Det følger af det foreslåede *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen kan iværksætte forsøg med særlige iværksætterforløb af 12 ugers varighed til nye selvstændige iværksættere. Kommunalbestyrelsen fastlægger endvidere de nærmere vilkår for tilbud om deltagelse i et særligt iværksætterforløb. Hertil kommer, at forsøget er tidsmæssigt begrænset til udgangen af 2015, jf. § 1 i lov om frikommuner. Det vurderes på den baggrund, at en ankemyndighed ikke har eller med rimelighed vil kunne opnå den fornødne faglige kompetence til at efterprøve sagerne inden for forsøgets tidsmæssige udstrækning. En to-instansprøvelse vurderes derfor ikke at være relevant.

For så vidt angår spørgsmålet om den foreslåede bestemmelses mulige statsstøtteretlige implikationer henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 9.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2013.

Lovforslaget vil først få retsvirkning i forhold til borgere m.fl. i de udvalgte frikommuner, når kommunalbestyrelsen i frikommunen har truffet beslutning om at iværksætte et forsøg. Hvis iværksættelsen af et forsøg forudsætter godkendelse af vedkommende minister, vil forsøget først få retsvirkning i forhold til kommunens borgere, når ministerens godkendelse foreligger.

Det foreslås i *stk. 2*, at der gives mulighed for, at forsøg efter lovforslagets § 9 d kan gennemføres frem til den 1. juli 2016. Forsøget kan dermed gennemføres for en længere periode end frikommuneforsøget, der udløber pr. 31. december 2013.

Muligheden for forlængelse af de nævnte forsøg skyldes hensynet til, at forsøget kan løbe i et fuldt skoleår, og således ikke skal afbrydes allerede ved afslutningen af skoleåret 2014/2015 eller midt i skoleåret 2015/2016.

Det foreslås i *stk. 3*, at lovforslagets § 27 e alene finder anvendelse for borgere, der visiteres til et længerevarende botilbud, jf. lov om social service § 108, og deres ægtefæller, samlevende, registrerede partnere eller børn, efter lovens ikrafttræden.

Efter det foreslåede *stk. 4* finder lovforslagets § 29 c kun anvendelse på lejeaftaler, som indgås efter lovens ikrafttræden. Herved sikres det, at ændringerne af opsigelsesreglerne for almene plejeboliger ikke får betydning for bestående lejeaftaler.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

Lov om frikommuner

§ 1. Efter denne lov kan frikommuner, jf. § 2, indtil den 31. december 2015 gennemføre forsøg med det formål at forbedre kvaliteten af den kommunale service over for borgerne, øge det lokale selvstyre, understøtte en bedre ressourceudnyttelse i kommunerne eller øge effektiviteten af den kommunale opgaveløsning.

§ 2. Fredensborg, Fredericia, Gentofte, Gladsaxe, Odense, Odsherred, Vejle, Vesthimmerland og Viborg Kommuner har status som frikommuner.

Stk. 2. Kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, der alene har frikommuner, jf. stk. 1, som deltagere, er omfattet af loven.

...

§ 7 c. Medlemmer af en arbejdsløshedskasse, som har bopæl i en frikommune, kan udføre frivilligt, ulønnet arbejde for frivillige foreninger, organisationer og lign. uden fradrag i deres arbejdsløshedsdagpenge og efterløn, jf. dog stk. 2. Det frivillige arbejde skal foregå i Danmark, og arbejdet skal udføres, uden at medlemmet er underlagt sædvanlige ansættelsesretlige pligter.

Stk. 2. Frivilligt, ulønnet arbejde, der kan udbydes som almindeligt lønarbejde, kan alene udføres uden fradrag i arbejdsløshedsdagpenge og efterløn, hvis arbejdet ikke sædvanligvis udbydes som lønnet arbejde i foreningen, organisationen el.lign. Det samme gælder, hvis arbejdet normalt udbydes som løn-

I lov om frikommuner, jf. lov nr. 550 af 18. juni 2012, som ændret ved lov nr. 1289 af 19. december 2012, foretages følgende ændring:

1. I lovens *titel* indsættes efter »frikommuner«: »mv.«

2. I § 1 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Forsøg efter §§ 8 og 9 kan uanset stk. 1 gennemføres frem til den 1. juli 2016.«

3. I § 2 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Kommuner, der ikke er frikommuner, jf. stk. 1, kan dog i samarbejde med en eller flere frikommuner udføre forsøg efter § 29 a.«

4. I § 7 c, *stk. 1*, indsættes efter »arbejde for«: »offentlige kommunale virksomheder og for«.

5. I § 7 c, *stk. 2, 1. og 2. pkt.*, indsættes efter »som lønnet arbejde i«: »den offentlige kommunale virksomhed eller i«.

net arbejde i foreninger, organisationer el.lign. af tilsvarende art og størrelse.

Stk. 3. Medlemmer, der modtager arbejdsløshedsdagpenge og efterløn, og som udfører frivilligt, ulønnet arbejde, jf. stk. 1 og 2, skal skriftligt oplyse arbejdsløsheds-kassen om arbejdets art og om, hvilken organisation, forening el.lign. arbejdet udføres for.

Stk. 4. Hvis arbejdsløsheds-kassen efter en konkret vurdering finder, at det frivillige, ulønnede arbejde skal medføre fradrag i medlemmets arbejdsløshedsdagpenge eller efterløn, skal fradraget ske på det tidspunkt, hvor arbejdet udføres.

§ 25. Ministeren for sundhed og forebyggelse kan godkende frikommuneforsøg, der i forhold til behandlinger i børnetandplejen, der betragtes som mindre indgribende, fraviger reglerne i § 15 i sundhedsloven om informeret samtykke.

6. I § 7 c, *stk. 3*, indsættes efter »om arbejdets art og om,«: »hvilken offentlig kommunal virksomhed eller«.

11. I § 25 ændres »i § 15« til: »i § 15 og § 16«.

12. I § 25 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Ministeren for sundhed og forebyggelse kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter sundhedslovens § 15 og § 16 kan fraviges i forbindelse med forebyggende sundhedsydelse efter sundhedslovens kapitel 36 til børn og unge i den undervisningspligtige alder.«